



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τίτλος πτυχιακής εργασίας : «Διδακτική παρέμβαση στην ανάγνωση σε κωφά και βαρήκοα παιδιά της δ' και της στ' τάξης του δημοτικού σχολείου»

Τοποθεσία και χρονολογία : Φλώρινα, Μάιος 2022

Σπουδαστής : Κωνσταντινίδης Γεώργιος

ΑΕΜ : 4682

Επιβλέπουσα καθηγήτρια : Ανδρεοπούλου Αθανασία

ΦΥΛΛΟ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Επόπτρια : Κα. Ανδρεοπούλου Αθανασία

Βαθμός :

Υπογραφή :

Ημερομηνία :

Δεύτερος Βαθμολογητής : Κος. Μαυροπαλιάς Τρύφων

Βαθμός :

Υπογραφή :

Ημερομηνία :

Γενικός Βαθμός :

Πίνακας περιεχομένων :

Ευχαριστίες - 5

Περίληψη - 5

Λέξεις κλειδιά - 5

Εισαγωγή - 6

Introduction - 6

Μέρος πρώτο : Θεωρητικό – 7-19

Κεφάλαιο 1 : Βαρηκοΐα και κώφωση – 7-11

1.1 : Ορισμοί - 7

1.2 : Ταξινομίες - 7

1.3 : Τρόποι διάγνωσης της βαρηκοΐας/κώφωσης - 8

1.4 : Τρόποι ενίσχυσης του ήχου - 9

1.5 : Επικοινωνία με τα κωφά και βαρήκοα παιδιά - 10

1.6 : Μέθοδοι διδασκαλίας - 10

Κεφάλαιο 2 : Ανάγνωση – 12-17

2.1 : Ορισμός - 12

2.2 : Βασικά στοιχεία ανάγνωσης - 12

2.3 : Φωνολογική επίγνωση - 15

2.4 : Φωνολογική αποκατάσταση - 15

2.5 : Λεξιλόγιο - 16

2.6 : Ανάγνωση και παιδιά με βαρηκοΐα/κώφωση - 16

Κεφάλαιο 3 : Διδασκαλία της ανάγνωσης – 17-19

3.1 : Η διδασκαλία της ανάγνωσης σε ακούοντες μαθητές - 17

3.2 : Η διδασκαλία της ανάγνωσης σε βαρήκοους μαθητές - 18

Μέρος δεύτερο : Ερευνητικό – 20-26

Κεφάλαιο 4 : Ερευνητικό μέρος – 19-26

4.1 : Σκοπός - 20

4.2 : Ερευνητικά ερωτήματα - 20

4.3 : Μελέτη περίπτωσης - 20

4.4 : Ιστορικό συμμετεχόντων - 21

4.5 : Διαδικασία - 25

4.6 : Ερευνητικά εργαλεία - 25

4.7 : Διδακτικές παρεμβάσεις - 26

4.8 : Ημερολόγια - 26

Μέρος τρίτο : Παρουσίαση αποτελεσμάτων – 27-30

Κεφάλαιο 5 : Αποτελέσματα έρευνας – 27-30

5.1 : Αποτελέσματα αξιολόγησης ανάγνωσης(προελέγχου) - 27

5.2 : Αποτελέσματα αξιολόγησης ανάγνωσης (μετελέγχου) - 28

Μέρος τέταρτο : Συμπεράσματα – 31

Κεφάλαιο 6 : Συμπεράσματα/Συζήτηση – 31

6.1 : Συμπεράσματα/Συζήτηση - 31

6.2 : Προτάσεις για μελλοντική έρευνα – 31

Βιβλιογραφία και δικτυογραφία – 32-37

Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία και δικτυογραφία – 32

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία και δικτυογραφία - 32

Παράρτημα – 38-104

Διδακτικές παρεμβάσεις – 38-77

Φύλλα εργασίας– 77-101

Ημερολόγια– 101-104

Ευχαριστίες :

Θα ήθελα να αποδώσω θερμές ευχαριστίες :

Στην κυρία Ανδρεοπούλου Αθανασία, η οποία ήταν εξαιρετική συνοδοιπόρος στην έρευνα μαζί μου, στα παιδιά, για την υπερπολύτιμη συνεργασία τους και στους γονείς τους, για την εξαιρετικά σημαντική βοήθεια και συνεργασία που μου προσέφεραν.

Περίληψη :

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι ο σχεδιασμό διδακτικών παρεμβάσεων για την βελτίωση της ανάγνωσης των παιδιών με απώλεια ακοής. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζει την επίδραση αποτελεσματικών διδακτικών παρεμβάσεων στην ανάπτυξη της Αποκωδικοποίησης, της Ευχέρειας και της Κατανόησης κειμένου.

Στο πρώτο μέρος της εργασίας, παρουσιάζονται οι γενικές έννοιες βαρηκοΐας και κώφωσης, οι ταξινομίες της, βασικοί τρόποι διάγνωσης της, τρόποι και μέσα επικοινωνίας με το κωφό και βαρήκοο παιδί, καθώς και προτεινόμενες διδακτικές μέθοδοι.

Γίνεται αναφορά στη διαδικασία της ανάγνωσης καθώς και στο πως αυτή διεκπεραιώνεται. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται οι βασικές έννοιες της ανάγνωσης, καθώς και του λεξιλογίου και της φωνολογικής επίγνωσης

Στο τέλος του πρώτου μέρους, γίνεται η σύνδεση μεταξύ των δύο αυτών εννοιών (ανάγνωσης και βαρηκοΐας) και προτείνονται τρόποι διδασκαλίας της ανάγνωσης σε κωφά και βαρήκοα παιδιά, αλλά και σε παιδιά τυπικής ανάπτυξης.

Στο δεύτερο μέρος της εργασίας, παρουσιάζεται η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για τη διεξαγωγή της έρευνας, τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν και η περαιτέρω διαδικασία της.

Στο τρίτο μέρος, γίνεται ανάλυση των αποτελεσμάτων.

Στο τέταρτο μέρος, παρουσιάζονται τα συμπεράσματα της έρευνας, κι ακολουθούν προτάσεις για την εκπαίδευση των κωφών και προτάσεις για μελλοντική έρευνα.

Και τέλος, υπάρχουν η βιβλιογραφία και το παράρτημα.

Λέξεις κλειδιά :

Ανάγνωση, διδακτική παρέμβαση, βαρηκοΐα – κώφωση, κοχλιακό εμφύτευμα, αποκωδικοποίηση, ευχέρεια, μορφολογία – σύνταξη, κατανόηση.

Εισαγωγή :

Η βαρηκοΐα κι η κώφωση είναι δύο καταστάσεις, οι οποίες απασχολούν πολλούς ανθρώπους – ακούντες και μη -, καθώς υφίσταται γενικότερα η άποψη ότι η βαρηκοΐα δυσχεραίνει την ζωή των ανθρώπων που την βιώνουν. Όμως, με την πρόοδο της επιστήμης, έχουν βρεθεί λύσεις για όλα τα ζητήματα που προκύπτουν κι έτσι η ζωή αυτών των ανθρώπων έχει βελτιωθεί σημαντικά σε σχέση με το παρελθόν. Επιπλέον, έχουν αρθεί σε κάποιο ποσοστό οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα γύρω από το ζήτημα της βαρηκοΐας και της κώφωσης, με αποτέλεσμα, αυτοί οι άνθρωποι να εντάσσονται και να συμπεριλαμβάνονται ομαλότερα κι ευκολότερα στην κοινωνία, στην εκπαίδευση και στην αγορά εργασίας. Στην παρούσα πτυχιακή εργασία έχει γίνει μια θεωρητική ανασκόπηση γύρω από τα ζητήματα της βαρηκοΐας, της ανάγνωσης, της διδασκαλίας της ανάγνωσης σε παιδιά τυπικής εκπαίδευσης, αλλά και σε κωφά και βαρήκοα παιδιά, καθώς επίσης έχουν εφαρμοστεί και ειδικές παρεμβάσεις σε βαρήκοα παιδιά, για την βελτίωση της ικανότητάς τους στην ανάγνωση.

Introduction:

Hearing loss and deafness are two situations, which concern many people – hearing and not – as there is a general view that hearing loss makes life difficult for the people who experience it. But with the progress of science, solutions have been found to all the issues that arise, and so the lives of these people have improved significantly compared to the past. Moreover, the prejudices and stereotypes surrounding the issue of hearing loss and deafness have been removed to some extent, with the result that these people are integrated and included more smoothly and more easily in society, in education and in the labour market. In this thesis there has been a theoretical review on the issues of hearing loss, reading, teaching reading to children of formal education, but also to deaf and hard of hearing children, as well as special interventions have been implemented in hard of hearing children to improve their reading ability.

Μέρος πρώτο : Θεωρητικό

Κεφάλαιο 1- βαρηκοΐα και κώφωση

1.1 - Ορισμοί :

Ένα άτομο θεωρείται **κωφό**, όταν δεν μπορεί να αντιληφθεί την ανθρώπινη ομιλία, μόνο με την ακοή ή με τα όργανα ακοής του και σαφώς χρειάζεται περαιτέρω υποστήριξη (Λυμπριτάκης – Χριστοφοράτος, Π. 2018).

Ένα άτομο θεωρείται **βαρήκοο**, όταν δυσκολεύεται να αντιληφθεί την ανθρώπινη ομιλία, μόνο με την ακοή ή με τα όργανα ακοής του και φυσικά, χρειάζεται κι αυτό περαιτέρω υποστήριξη (Κουρατόρα, Α. 2019).

1.2 – Ταξινομίες :

Υφίστανται συγκεκριμένες ταξινομήσεις της βαρηκοΐας – κώφωσης (Παντελιάδου, Σ. 2011) :

Ανάλογα με τον βαθμό της ακουστικής απώλειας

Ανάλογα με το τμήμα του αυτιού, που έχει υποστεί βλάβη

Ανάλογα με την φύση και τον χρόνο δράσης του αιτιολογικού παράγοντα

Ανάλογα με την ηλικία έναρξης

Αρχικά θα μελετήσουμε την βαρηκοΐα, με βάση την ακουστική απώλεια (Παντελιάδου, Σ. 2011)

20 – 39 db, ελαφριά βαρηκοΐα

40 – 69 db, μέτρια βαρηκοΐα

70 – 91 db, σοβαρή βαρηκοΐα

91+ db, πολύ σοβαρή βαρηκοΐα

Έπειτα, θα δούμε την βαρηκοΐα, με βάση το τμήμα του αυτιού, που έχει υποστεί βλάβη:

Βαρηκοΐα αγωγιμότητας : Εντοπίζεται στο σύστημα μεταφοράς του ήχου, δηλαδή στο εξωτερικό και μέσο αυτί

Νευροαισθητηριακή βαρηκοΐα : Εντοπίζεται στο σύστημα αντίληψης του ήχου, δηλαδή στο εσωτερικό αυτί (Ευφημία, Τ. 2011).

Μεικτή βαρηκοΐα: Όταν υφίσταται συνύπαρξη μεταξύ των δύο παραπάνω τύπων βαρηκοΐας(Παντελιάδου, Σ. 2011)

Τώρα, θα αναφέρουμε τη φύση και τον χρόνο δράσης του αιτιολογικού παράγοντα :

Συγγενής : Εμφανίζεται τη στιγμή που γεννιέται το παιδί κι οφείλεται σε διάφορους παράγοντες, όπως οι λοιμώξεις, η ανοξία, η ερυθρά, τα φάρμακα (Kiese-Himmel, Ohlwein, KruseE. ,2000).

Κληρονομική : Εμφανίζεται κι αυτή όταν γεννιέται το παιδί κι οφείλεται, όπως το λέει κι η λέξη σε κληρονομικούς παράγοντες, όπως οι κωφοί γονείς, η μετάλλαξη γονιδίων, οι περιβαλλοντικοί παράγοντες, το σύνδρομο Waardenburg, το σύνδρομο Usher. Εδώ βέβαια, πρέπει να σημειωθεί πως δε χρειάζεται οι γονείς να είναι κωφοί, για να γεννηθεί ένα κωφό ή βαρήκοο παιδί. Από ακούοντες γονείς, μπορεί να γεννηθεί βαρήκοο ή κωφό παιδί κι από βαρήκοους ή κωφούς γονείς, μπορεί να γεννηθεί ακών παιδί(King IS. , 2010).

Επίκτητη: Εμφανίζεται μετά τη γέννηση, όπως το λέει κι η λέξη, και προκαλείται από πολλούς και ποικίλους λόγους, όπως ίκτερος, μηνιγγίτιδα κι άλλες επιπλοκές στην ανάπτυξη του παιδιού (Marttila, Karikoski. ,2006).

Ανάλογα με την ηλικία εμφάνισης της βαρηκοΐας, αυτή διακρίνεται σε :

Προγλωσσική βαρηκοΐα: Όταν εμφανίζεται μέχρι τα 3 έτη (ΜΕΒ. ,2015).

Μεταγλωσσική βαρηκοΐα : Όταν εμφανίζεται μετά τα 3 έτη, δηλαδή όταν η γλώσσα κι η ομιλία έχουν ήδη αναπτυχθεί από το παιδί (Miller, Lederberg, Easterbrooks. ,2013).

1.3 - Τρόποι διάγνωσης της βαρηκοΐας – κώφωσης :

Υφίστανται διαφορετικοί και ποικίλοι τρόποι διάγνωσης της βαρηκοΐας κώφωσης, όπως λόγου χάριν η **υποκειμενική ακουομετρία** - (η οποία μπορεί να είναι τονική, ομιλητική, ανιχνευτική και παιγνιοακουομετρία) :

Τονική ακουομετρία: Μέτρηση πρόσληψης ημιτονικών ήχων, με στόχο να βρεθεί το κατώφλι ακουστότητας στις συχνότητες 125-8000 Hz.

Ομιλητική ακουομετρία: Ικανότητα πρόσληψης ήχων ομιλίας.

Ανιχνευτική ακουομετρία: Ανίχνευση κινητικών αντανακλαστικών σε νεογέννητα και βρέφη.

Παιγνιοακουμετρία: Ανταπόκριση σε ηχητικό ερέθισμα μέσα από το παιχνίδι. –

κι η **αντικειμενική ακουομετρία** (τυμπανομετρία και προκλητά δυναμικά) :

Τυμπανομετρία: Μέτρηση κινητικότητας της τυμπανικής μεμβράνης κατά τη διάρκεια μεταβολών πίεσης του αέρα που δημιουργούνται στον έξω ακουστικό πόρο με την εκπομπή ηχητικού σήματος.

Προκλητά Δυναμικά: Εξέταση των ηλεκτρονικών δυναμικών του περιφερειακού και κεντρικού οργάνου της ακοής που παράγονται σε απόκριση ηχητικών ερεθισμάτων (Παντελιάδου, Σ. 2011).

1.4 – Τρόποι ενίσχυσης του ήχου :

Εδώ να σημειωθεί πως υπάρχουν διάφοροι τρόποι ενίσχυσης του ήχου, όπως είναι τα ακουστικά και τα κοχλιακά εμφυτεύματα :

Ακουστικά βαρηκοΐας : Χρησιμοποιούνται από άτομα που έχουν δυσκολίες στην ακοή κι έχουν ως στόχο να ενισχύουν τους ήχους του περιβάλλοντος, ανάλογα με τον βαθμό της βαρηκοΐας – κώφωσης. Χωρίζονται σε ενδοκαναλικά (τοποθετούνται μέσα στον έξω ακουστικό πόρο του αυτιού, πράγμα που τα καθιστά σχεδόν αόρατα. Αντιμετωπίζουν από ελαφριά μέχρι μέτρια βαρηκοΐα) κι οπισθοωτιαία (τοποθετούνται πίσω από το αυτί κι αντιμετωπίζουν κάθε μορφή βαρηκοΐας – Jesus Alegria, 2004)

Κοχλιακό εμφύτευμα : Το κοχλιακό εμφύτευμα είναι μια συσκευή που χρησιμοποιείται για να βοηθήσει στην αποκατάσταση της ακοής που προκαλείται από σοβαρή βλάβη στο εσωτερικό του αυτιού. Τα κοχλιακά εμφυτεύματα αποτελούνται από δύο κύρια μέρη: ένα μέσα και ένα έξω από το αυτί. Ένα εξάρτημα λειτουργεί ως πομπός, συλλέγοντας ήχους και στέλνοντάς τους στο τμήμα του δέκτη, που εμφυτεύεται πίσω από το αυτί. Το εξωτερικό μέρος ή ο πομπός μπορεί να φορεθεί πίσω από το αυτί ή να μεταφερθεί σε τσέπη, λουρί ή θήκη ζώνης. Αυτός ο δέκτης στέλνει στη συνέχεια ηχητικά κύματα σε ηλεκτρόδια, που εμφυτεύονται στον κοχλία, ενεργοποιώντας το ακουστικό νεύρο, που είναι υπεύθυνο για την ακοή. Το κοχλιακό νεύρο στέλνει μηνύματα κατευθείαν στον εγκέφαλό σας, όπου ερμηνεύονται ως ηχητικά μοτίβα, σε αντίθεση με την κανονική ακοή. Η χειρουργική επέμβαση κοχλιακού εμφυτεύματος συνιστάται συχνά σε άτομα με σοβαρή απώλεια ακοής λόγω βλάβης του εσωτερικού αυτιού (HP Myklebust, 2019).

Συστήματα ήχου fm: Πρόκειται για ασύρματες συσκευές επικοινωνίας, μεταξύ δύο ή περισσότερων ατόμων. Τα άτομα τοποθετούν τα συγκεκριμένα συστήματα στα

αυτιά τους κι έτσι επικοινωνούν. Τα συγκεκριμένα συστήματα, μπορούν κάλλιστα να εφαρμοστούν στην σχολική τάξη και μάλιστα είναι ιδιαίτερα βοηθητικά στην επικοινωνία μεταξύ του εκπαιδευτικού και των μαθητών με βαρηκοια ή κώφωση (Ila Parasnis, 2020).

1.5 – Μέθοδοι επικοινωνίας με τα κωφά και βαρήκοα παιδιά :

Η επικοινωνία με το βαρήκοο παιδί, μπορεί να πραγματοποιηθεί με διάφορες μεθόδους, όπως η προφορικό-ακουστική μέθοδος, η ολική επικοινωνία κι η διγλωσσία (Moeller MP, Tomblin JB, Yoshinaga-Itano C, Connor C, Jerger S., 2007).

Προφορικό-ακουστική (Moeller, MP. 2007):

Δίνει έμφαση στην ακουστική εκπαίδευση και στη λογοθεραπεία, πραγματοποιείται αντίληψη ομιλίας των άλλων μέσα από την ακοή και τη χειλιανάγνωση. Γίνεται χρήση προφορικού λόγου. Απαγορεύεται η χρήση της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας.

Ολική Επικοινωνία (Tomblin, JB. 2007):

Γίνεται εκμάθηση γλώσσας με οποιοδήποτε κανάλι, γίνεται αντίληψη ομιλίας και επικοινωνία μέσα από τη χρήση νοημάτων, δακτυλικού αλφάβητου, χειλιανάγνωση και ακουστικών υπολειμμάτων. Επίσης γίνεται ταυτόχρονη χρήση ομιλίας και νοημάτων.

Διγλωσσία (Jerger, S. 2007):

Γίνεται αυτόνομη χρήση της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας, γίνεται αυτόνομη χρήση του προφορικού λόγου σε συνδυασμό με την εκμετάλλευση ακουστικών υπολειμμάτων, οπτικών ερεθισμάτων και χειλιανάγνωση. Η Ελληνική Νοηματική Γλώσσα είναι η πρώτη γλώσσα ενώ η ομιλούμενη γλώσσα διδάσκεται κυρίως μέσα από τον γραπτό λόγο ως δεύτερη γλώσσα.

1.6 - Μέθοδοι διδασκαλίας :

Μέθοδοι διδασκαλίας, οι οποίες ενδείκνυνται περισσότερο για τα κωφά και βαρήκοα παιδιά :

Οπτικοποίηση του μαθήματος : Βοηθάει στο να κατανοούν τα παιδιά καλύτερα το μάθημα και ταυτόχρονα τους το κάνει πιο ευχάριστο (Vemanna NS, Verma S, Agarwal N. 2012).

Χρήση των ΤΠΕ : Βοηθούν στο να εξελιχθούν οι τεχνολογικές – ψηφιακές δεξιότητες των μαθητών και καθιστούν το μάθημα περισσότερο ενδιαφέρον και διαδραστικό (J ClinImaging Sci, 2012).

Διάλογος – μαθητοκεντρισμός : βοηθάει τους μαθητές να συνεργάζονται, να συζητούν και να ενστερνιστούν πανανθρώπινες αξίες, όπως ο σεβασμός, η αποδοχή της διαφορετικότητας, η ευγένεια, η δημοκρατία, η ελευθερία γνώμης κι έκφρασης. Επιπρόσθετα, τους βοηθάει στις γλωσσικές δεξιότητες, στην ανάπτυξη της επιχειρηματολογίας και της δόμησης λόγου. Τέλος τους διεγείρει την κριτική σκέψη κι ικανότητα (Morais J. 1991).

Ομαδοσυνεργατικότητα : Βοηθάει τους μαθητές να ενστερνιστούν πανανθρώπινες αξίες, να εξελίξουν τις συνεργατικές τους δεξιότητες, να ενταχθούν ομαλότερα κι ευκολότερα στο μαθητικό και στο κοινωνικό σύνολο. Επιπλέον διευρύνει κι αναπτύσσει την δημιουργικότητά τους, τις επικοινωνιακές τους δεξιότητες, την κριτική τους σκέψη, καθώς και τις ερευνητικές τους δεξιότητες (Munson B, Edwards J, Beckman ME. 2005).

Βιωματική μάθηση : Καθιστά το μάθημα πιο ενδιαφέρον και διαδραστικό, δημιουργεί μια αίσθηση ευχαρίστησης και διευκολύνει την απομνημόνευση, καθώς επίσης δημιουργεί νέες δεξιότητες κι αντιλήψεις (Myklebust, H. R. 1964).

Διαθεματικότητα : Βοηθάει στο να γίνει το μάθημα περισσότερο ενδιαφέρον, εξελίσσει την ευστροφία των μαθητών και περιορίζει την μονοτονία του μαθήματος. Εδώ να σημειωθεί, πως είναι ιδιαίτερα σημαντικό, να αξιοποιούνται τα ενδιαφέροντα των μαθητών στην διδασκαλία μας, έτσι ώστε να αποκομίσουν μια καλή γνώμη για το σχολείο και την μάθηση και να διευκολυνθεί η όλη διαδικασία, να γίνει πιο ευχάριστη και να πετύχουμε καλύτερα αποτελέσματα (Narr RF. 2008).

Κεφάλαιο 2 – Ανάγνωση

2.1 – Ορισμός :

Όπως είναι ήδη γνωστό, η ανάγνωση σαν όρος, επιφέρει πολλές και διάφορες σημασίες, μερικές από τις οποίες είναι (el.wictionary.org) :

Η κατανόηση ενός γραπτού κειμένου, μέσα από την αναγνώριση των συμβόλων του, η απόδοση ενός γραπτού κειμένου με προφορικό λόγο ενώπιον ενός ακροατηρίου ή όχι, το μάθημα στο οποίο οι μαθητές μαθαίνουν να αποδίδουν προφορικά ένα γραπτό κείμενο (σχολείο), η κατανόηση των συμβόλων μιας άγνωστης ακόμη γλώσσας, η αποκρυπτογράφηση, η πρώτη προσέγγιση των ρόλων ενός θεατρικού έργου, κατά την πρώτη κοινή συνάντηση των ηθοποιών που θα τους ερμηνεύσουν, ο τρόπος ερμηνείας ενός μηνύματος με πολλές σημασίες, η νομοθετική διαδικασία

2.2 – Βασικά στοιχεία ανάγνωσης :

Αναφορικά με την ίδια την ανάγνωση, την διδασκαλία της, αλλά και την εκμάθηση της – την απόκτηση δηλαδή της συγκεκριμένης δεξιότητας - , υφίστανται ορισμένα βασικά στοιχεία, τα οποία θα πρέπει όλα τους να λαμβάνονται υπόψιν, να εξασκούνται και να αναπτύσσονται (National Institute of Child Health and Human Development. 2000). Τα θεμελιώδη αυτά στοιχεία, είναι τα ακόλουθα :

Αποκωδικοποίηση : Αν ο μαθητής μπορεί να προφέρει την λέξη που διαβάσει, αν γνωρίζει πως προφέρεται το κάθε γράφημα ή πως γράφεται το κάθε φώνημα (Nelson, H. 2008).

Αναγνωστική αποκωδικοποίηση :

Ο όρος αναγνωστική αποκωδικοποίηση αναφέρεται στη διαδικασία αναγνώρισης και χειρισμού του αλφαβητικού κώδικα. Η αποκωδικοποίηση μπορεί να είναι είτε φωναχτή, στην οποία δίνεται η δυνατότητα ελέγχου της ποιότητάς της, είτε σιωπηρή, στην οποία ο έλεγχος μπορεί να γίνει μόνο στην κατανόηση κειμένου (Smith, A. & Wang, Y. 2010).

Στο νηπιαγωγείο και στα πρώτα χρόνια του δημοτικού οι δυσκολίες στην αποκωδικοποίηση εμφανίζονται στο χειρισμό της δομής του προφορικού λόγου με δυσκολία στην αποστήθιση ομοιοκατάληκτων στίχων, με λάθη στη σύνταξη του προφορικού λόγου και με δυσκολία στην ανάκληση συγκεκριμένων λέξεων στην προφορική έκφραση. Με άλλα λόγια καταγράφεται ένα έλλειμμα φωνολογικής επεξεργασίας το οποίο είναι πιθανό να δυσκολέψει τα παιδιά να κατακτήσουν την αλφαβητική αρχή και τους μηχανισμούς αποκωδικοποίησης (Swanwick, R. & Watson, L. 2007).

Στις μεγαλύτερες τάξεις του δημοτικού, στα παιδιά με βαρηκοΐα – κώφωση, το πρόβλημα της αποκωδικοποίησης εμφανίζεται με συλλαβιστή ή κομπιαστή

ανάγνωση η οποία επηρεάζει την κατάκτηση του νοήματος που είναι και ο κύριος σκοπός της ανάγνωσης. Αυτό συμβαίνει γιατί το άτομο καταβάλει όλη του την ενέργεια και την προσοχή στο χειρισμό του κώδικα με αποτέλεσμα η νοηματική επεξεργασία του κειμένου να μην είναι δυνατή. Τα συχνότερα προβλήματα στην αποκωδικοποίηση είναι τα παρακάτω (Rodda, M. & Grove, C. 1987) :

Ελλιπής φωνολογική επεξεργασία, δυσκολία στο χειρισμό φωνημάτων, κομπιαστή αποκωδικοποίηση, ιδιαίτερα στα συμφωνικά συμπλέγματα, στις μη οικείες και πολυσύλλαβες λέξεις, φτωχό οπτικό λεξιλόγιο σε συχνές επαναλαμβανόμενες λέξεις, αποκωδικοποίηση στηριγμένη στη γράμμα προς γράμμα κειμενική επεξεργασία, πολλά λάθη, αντικαταστάσεις, παραλείψεις, αντιμεταθέσεις γραμμάτων, αντικαταστάσεις λέξεων που μπορεί να μην έχουν σχέση με το νόημα και με το σχήμα της λέξης.

Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ο μαθητής που έχει εκδηλώσει δυσκολίες στο χειρισμό του γραπτού λόγου, θα πρέπει να χειριστεί μεγαλύτερης δυσκολίας κείμενα που απαιτούν από αυτόν να αναγνωρίζει άμεσα μεγάλες και μη οικείες λέξεις. Η ικανότητα αυτή είναι εξαιρετικά σημαντική για την κατανόηση επιστημονικών κειμένων και για τον χειρισμό λέξεων που φανερώνουν έννοιες. Αν και πολλοί από τους μαθητές μπορεί να έχουν κατακτήσει βασικές δεξιότητες αποκωδικοποίησης και ένα οπτικό λεξιλόγιο συχνών λέξεων, συνεχίζουν να παρουσιάζουν προβλήματα στο χειρισμό γραπτού λόγου όταν διαβάζουν λέξεις που τις βλέπουν για πρώτη φορά και έχουν πολλές συλλαβές όπως αυτές στα βιβλία της δευτεροβάθμιας. Για αυτό θα πρέπει να έχει ήδη εξελίξει ο μαθητής την αναγνωστική του ικανότητα, με όλες τις παρελκόμενες δεξιότητες γύρω από αυτήν. Οι δεξιότητες αυτές είναι οι εξής : (Rottenberg, C. 2001)

Ευχέρεια : Η αναγνωστική ευχέρεια αναφέρεται στην ικανότητα της προφορικής (φωναχτής) ανάγνωσης με ακρίβεια, ταχύτητα και κατάλληλη έκφραση/προσωδία. Αν και συχνά η αναγνωστική ευχέρεια θεωρείται ταυτόσημη με τη γρήγορη αυτόματη αναγνώριση της λέξης, έρευνες δείχνουν ότι η ευχέρεια εμπερικλείει πολλά περισσότερα από την αποκωδικοποίηση. Η επιτυχής ανάγνωση απαιτεί από τον αναγνώστη να επεξεργαστεί το κείμενο (το επιφανειακό επίπεδο της ανάγνωσης) και να κατανοήσει το κείμενο (το βαθύτερο νόημα). Η αναγνωστική ευχέρεια αναφέρεται στην ικανότητα του αναγνώστη να αναπτύξει τον έλεγχο της επιφανειακής επεξεργασίας, ώστε να μπορεί να επικεντρωθεί στην κατανόηση του βαθύτερου νοήματος που εμπεριέχεται στο κείμενο. Η έρευνα έχει καταδείξει πολλές διαφορετικές προσεγγίσεις και στρατηγικές για την επιτυχή διδασκαλία της αναγνωστικής ευχέρειας: α) επαναλαμβανόμενες αναγνώσεις, β) ανάγνωση κατά ζεύγη μαθητών, γ) νευρολογικό αποτύπωμα (εν-τύπωση), δ) χορωδιακή ανάγνωση, ε) «ακούω-διαβάζω», στ) ράδιο-ανάγνωση, ζ) μαγνητοφώνηση της ανάγνωσης (Chomsky, 1976) και άλλες παρόμοιες (Σ. Τζιβινίκου, 2015).

Μορφολογία – σύνταξη : Αν και κατά πόσο ο μαθητής γνωρίζει τις γραμματικοσυντακτικές δομές της γλώσσας και μπορεί αναλόγως να προσαρμόσει τις λέξεις και τον λόγο του (π.χ. Μπορεί να πει εγώ πίνω κι όχι εγώ πίνει; ,Oishi N, Schacht J ,June 2011).

Κατανόηση : Αν μπορεί να καταλάβει τι σημαίνουν αυτά που διαβάζει και να αποτυπώσει το νόημά τους(Olusanya BO, Neumann KJ, Saunders JE, May 2014).

Αναγνωστική κατανόηση :

Η χαρακτηριστική δυσκολία των παιδιών με βαρηκοΐα – κώφωση στην αναγνωστική κατανόηση, είναι ο χειρισμός των νοημάτων του κειμένου που διαβάζουν, δηλαδή, δεν μπορούν να σχηματίσουν εύκολα μια συνολική εικόνα από το νόημα του κειμένου ούτε να αναζητήσουν εύκολα πληροφορίες σε αυτό, και αυτό αφορά τη φωναχτή και τη σιωπηρή ανάγνωση

Τα χαρακτηριστικά των μαθητών με βαρηκοΐα – κώφωση στην αναγνωστική κατανόηση πιο συγκεκριμένα είναι (Scheetz, N. 2001):

Δεν έχουν επίγνωση των μεταβλητών που αλληλεπιδρούν κατά την ανάγνωση και έχουν ελλείμματα μεταγνωστικής γνώσης, έχουν σημαντική δυσκολία στον εντοπισμό των κύριων ιδεών και τη σημασία που έχουν στο νόημα του κειμένου, παραλείπουν να δώσουν σημασία σε χαρακτηριστικά κειμένου όπως η επικεφαλίδα ή άλλους τίτλους και στην γενική οργάνωση του κειμένου, παρουσιάζουν δυσκολία στην κατανόηση των νοημάτων του κειμένου. Συνεχίζουν να διαβάζουν το κείμενο ακόμα και αν δεν έχουν καταλάβει το νόημα μιας παραγράφου, σε αντίθεση με τους συμμαθητές τους, που σταματούν την ανάγνωση για να επαναλάβουν την παράγραφο μέχρι να κατανοήσουν το νόημα.

Σύμφωνα με τους Grover, Cook, Benson και Chandler (1991), τα προβλήματα στην αναγνωστική κατανόηση προκύπτουν από την απουσία χρήσης στρατηγικών και από την έλλειψη αποτελεσματικής χρήσης της μετάγνωσης. Αυτό γίνεται πιο αντιληπτό με τα παρακάτω στάδια της ανάγνωσης των παιδιών με βαρηκοΐα - κώφωση (Schirmer, B. 2003)

Πριν την ανάγνωση (Luckner, J. & Handley, M. 2008) οι μαθητές με βαρηκοΐα – κώφωση:

Ξεκινούν την ανάγνωση χωρίς προετοιμασία, ξεκινούν να διαβάζουν χωρίς να ξέρουν το γιατί, χρησιμοποιούν κυρίως εξωτερικά κίνητρα, χρησιμοποιούν συχνά αρνητικά σχόλια, διαβάζουν χωρίς να ξέρουν πως να προσεγγίσουν τη δραστηριότητα αυτή.

Κατά την ανάγνωση (Uetke-Stahlman, B. & Nielsen, D. 2003):

Η προσοχή τους διασπάται εύκολα, δεν γνωρίζουν πως δεν κατανοούν, δεν αναγνωρίζουν σημαντικό λεξιλόγιο, διαβάζουν για να τελειώσουν, δεν γνωρίζουν τι να κάνουν όταν δεν κατανοούν, δεν αναγνωρίζουν καμία οργάνωση.

Μετά την ανάγνωση (Marschark, M. & Hauser, P. 2012):

Σταματούν να διαβάζουν και να σκέπτονται, πιστεύουν πως η επιτυχία είναι θέμα τύχης ή ευκολίας κειμένου.

2.3 – Φωνολογική επίγνωση :

Η **φωνολογική επίγνωση** αφορά την ικανότητα των παιδιών να αναγνωρίζουν και να μπορούν να χειρίζονται κατάλληλα τα γλωσσικά συστατικά της γλώσσας (φωνήματα, συλλαβές, λέξεις, κλπ, Phelan, S., 2015).

Η φωνολογική επίγνωση στην ελληνική γλώσσα αποτελείται από 3 επίπεδα (Phillips, B., Clancy-Menchetti, J., & Lonigan, C., 2008), τα οποία είναι τα εξής:

Φωνημική επίγνωση : Αναφέρεται στην ικανότητα του ατόμου αφενός μεν να έχει συνειδητοποιήσει ότι οι λέξεις στον προφορικό λόγο αποτελούνται από φωνημικά δομικά στοιχεία, αφετέρου δε να μπορεί να χειρίζεται τα στοιχεία αυτά. Με άλλα λόγια, τα παιδιά πρέπει να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται τις φωνημικές διαφορές των λέξεων, με βάση τις οποίες, προσδιορίζεται η ταυτότητά τους. Για παράδειγμα, στις λέξεις "πόδι" και "ρόδι" το παιδί θα πρέπει αρχικά να αναλύσει τις λέξεις σε φωνές (/π/ /ο/ /δ/ /ι/ και /ρ/ /ο/ /δ/ /ι/) αλλά και να αντιληφθεί πως η διαφορά σε αυτές τις δύο λέξεις είναι ανάμεσα στις φωνούλες /π/ και /ρ/ (Read C. 1991).

Συλλαβική επίγνωση : Αναφέρεται στην ικανότητα του ατόμου να μπορεί να χωρίσει μια προφορική λέξη σε επιμέρους τμήματα (συλλαβές), καθώς επίσης και να μπορεί να αναλύει και να συνθέτει τις συλλαβές της κάθε λέξης. Για παράδειγμα, ένα παιδί πρέπει να είναι σε θέση να χωρίσει σε κομμάτια τη λέξη "παράθυρο" (/πα/ /ρα/ /θυ/ /ρο/ ,Schatschneider C, Francis DJ, Foorman BR, Fletcher JM, Mehta P. ,1999).

Λεξική επίγνωση : Αναφέρεται στην ικανότητα των παιδιών να κατανοήσουν την έννοια της λέξης και στη συνέχεια των συλλαβών της. Η λέξη είναι μια ανεξάρτητη μονάδα του λόγου, η οποία φέρει νοηματικό περιεχόμενο (Shearer AE, Hildebrand MS, Smith RJ ,2014).

2.4 – Φωνολογική αποκατάσταση :

Με τον όρο **φωνολογική αποκατάσταση**, εννοούμε την διδακτική παρέμβαση με στόχο την αποκατάσταση της φωνολογικής επίγνωσης. Για παράδειγμα ένας μαθητής μπορεί να παρουσιάζει σύγχυση ανάμεσα στο /θ/ και το /φ/. Έτσι, ο εκπαιδευτικός καλείται να πραγματοποιήσει παρέμβαση και στα τρία επίπεδα της φωνολογικής επίγνωσης και να αποκαταστήσει τη δυσκολία που έχει ο μαθητής στη φωνούλα /θ/, στη φωνούλα /φ/ και στο διαχωρισμό μεταξύ αυτών (Shibazaki-Yorozuya R, Nagata S. 2019).

2.5 – Λεξιλόγιο :

Το λεξιλόγιο, οι λέξεις του κειμένου δηλαδή, αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ανάγνωσης και συμβάλλει σε όλα τα προαναφερθέντα βασικά στοιχεία της. Έτσι, πρέπει να υιοθετούνται στρατηγικές στην διδασκαλία, έτσι ώστε να μπορεί το λεξιλόγιο ενός παιδιού να εμπλουτιστεί και να αναπτυχθεί. Αν υφίστανται ένα επαρκές λεξιλόγιο, τότε θα διευκολυνθεί κι η διαδικασία της ανάγνωσης και της κατανόησης του κειμένου. Μια εύκολη δραστηριότητα είναι να γίνεται ένα *brainstorming* (ιδεοθύελλα) πριν την ανάγνωση του κειμένου. Μια άλλη δραστηριότητα είναι η οπτικοποίηση λέξεων για να υπάρξει πιο εύκολη και μακροπρόθεσμη θύμισή τους, καθώς και για να κατασταθεί η διδασκαλία του λεξιλογίου πιο ευχάριστη. Επιπρόσθετα διάφορα παιχνίδια (όπως το : όνομα, ζώα, φυτά ή το : πες – βρες) θα μπορούσαν να είναι πάρα πολύ χρήσιμα (Smith A, Wang Y. ,2010).

2.6 – Ανάγνωση και παιδιά με βαρηκοΐα – κώφωση :

Όπως μπορεί κάποιος να υποθέσει, είναι βέβαιο πως τα παιδιά με βαρηκοΐα ή κώφωση, δυσκολεύονται πολύ περισσότερο σε σχέση με τα παιδιά τυπικής ανάπτυξης, εφόσον δεν ακούν τόσες πολλές λέξεις καθημερινά, αλλά κι αυτές είναι πολύ πιθανόν να μην τις ακούν τόσο καθαρά. Έτσι περιορίζεται η ανάπτυξη του λεξιλογίου, καθώς και της φωνημικής επίγνωσης, με αποτέλεσμα να επιβραδύνεται η διαδικασία απόκτησης της δεξιότητας της ανάγνωσης. Έτσι θα πρέπει να γίνονται διάφορες διαδικασίες με περισσότερο εντατικό ρυθμό ενδεχομένως, για να επιτευχθεί τελικά η κατάκτηση αυτής της δεξιότητας (Sparrow R 2005).

Επιπλέον, κρίνεται απαραίτητη η ύπαρξη ορισμένων συνθηκών, έτσι ώστε τα παιδιά με βαρηκοΐα – κώφωση να μπορέσουν να αποδώσουν στο μέγιστο των ικανοτήτων τους. Οι συνθήκες αυτές είναι οι εξής (Μάγδα Νικολαραϊζή, 2009):

Ακουστικές συνθήκες : Ένα ήσυχο ακουστικό περιβάλλον, όπου δεν υπάρχει θόρυβος, καθίσταται απαραίτητο, προκειμένου να μπορέσουν τα παιδιά να αντιλαμβάνονται όσο καλύτερα γίνεται τον ήχο και την προφορική ομιλία.

Φωτισμός : Η επικοινωνία γίνεται πιο προσιτή κι αποδοτική για τα παιδιά, όταν το πρόσωπο του εκπαιδευτικού είναι φωτισμένο. Το φως πρέπει να επικεντρώνεται πάνω στον εκπαιδευτικό, όχι πίσω του ή πάνω στο παιδί.

Θέση : Τα παιδιά με βαρηκοΐα – κώφωση πρέπει να κάθονται κοντά στον εκπαιδευτικό, είτε χρησιμοποιούνται συστήματα επικοινωνίας είτε όχι.

Τρόπος ομιλίας : Ο εκπαιδευτικός μιλάει με φυσικό τρόπο, τονίζοντας λίγο περισσότερο τη φωνή του και κάνοντας λίγες περισσότερες παύσεις. Πάντοτε όμως τα παιδιά με βαρηκοΐα – κώφωση θα πρέπει να έχουν άμεση οπτική επαφή μαζί του, καθώς πολλές φορές χρησιμοποιούν την μέθοδο της χειλιανάγνωσης, για να αντιληφθούν τα λεγόμενα του εκπαιδευτικού.

Κεφάλαιο 3 – Διδασκαλία της ανάγνωσης

3.1 – Η διδασκαλία της ανάγνωσης σε ακούοντες μαθητές :

Αναφορικά με τους ακούοντες μαθητές, η ανάγνωση αποτελεί μια πολυδιάστατη διαδικασία, η οποία μπορεί να δημιουργήσει δυσκολίες, ιδιαίτερα στα παιδιά μικρών ηλικιών (όπως λόγου χάριν τα παιδιά των πρώτων τάξεων του δημοτικού). Είναι ακόμα μια διαδικασία που συνδέεται και με την κατοχή άλλων γνώσεων και δεξιοτήτων, όπως το επαρκές λεξιλόγιο που αναφέρθηκε προηγουμένως. Επιπλέον η διδασκαλία της ανάγνωσης θα πρέπει να εστιάζει σε όλα τα βασικά στοιχεία της (αποκωδικοποίηση, ευχέρεια, μορφολογία – σύνταξη και κατανόηση). Έτσι, καλό θα ήταν, πριν την ανάγνωση να εφαρμόζεται μια οποιαδήποτε στρατηγική ιδεοθύελλας (προβολή βίντεο, δημιουργία εννοιολογικού χάρτη, συζήτηση κλπ). Επιπλέον, μετά θα γίνεται η ανάγνωση του κειμένου, στο οποίο δίπλα σε κάποιες λέξεις θα υφίστανται εικόνες, για την διευκόλυνση των παιδιών (Spencer, L. J., Tomblin, J. B., & Gantz, B. J., 1997). Εδώ ο εκπαιδευτικός θα βοηθάει όπου χρειαστεί και τέλος θα γίνεται η επεξήγηση των άγνωστων λέξεων κι η επανάληψη της ανάγνωσης όσων από αυτές δυσκόλεψαν τα παιδιά. Βέβαια όλα αυτά θα εφαρμόζονται σε τελικό στάδιο, αφού έχει προηγηθεί η καλλιέργεια της αποκωδικοποίησης των γραφημάτων, δηλαδή τα παιδιά θα πρέπει να γνωρίζουν το κάθε γραπτό σύμβολο, σε ποια φωνή αντιστοιχεί (Sterne A, Goswami U. 2000). Αυτό καλλιεργείται και μαθαίνεται με την ανάγνωση μόνων γραμμάτων, συμφωνικών ή φωνηεντικών συμπλεγμάτων κι αργότερα μικρών λέξεων ή και προτάσεων. Επομένως, είναι ορατό πως υφίσταται μια ιεραρχία στην διδασκαλία της ανάγνωσης, διότι πρώτα ξεκινάμε με τα γράμματα, μετά προχωράμε στα συμπλέγματα γραμμάτων, μετά στις συλλαβές, αργότερα στις λέξεις, ύστερα στις προτάσεις και τέλος στο κείμενο (Storch, S. A., & Whitehurst, G. J. 2002). Επιπλέον όλα αυτά θα συμβούν, αφού πριν από όλα έχει προηγηθεί η εκμάθηση της σωστής θέσης στον χώρο και στην καρέκλα, αλλά και στο θρανίο, καθώς και ο προσανατολισμός στον χώρο και στην σελίδα (εδώ μπορούμε να κάνουμε ασκήσεις, όπως δηλαδή να μας δείχνει το παιδί

που είναι το δεξιά, το αριστερά, το κέντρο, το πάνω, το κάτω, το κάτω αριστερά κλπ). Ακόμα, σε κάθε φάση ξεχωριστά από τις προαναφερθέντες, θα πρέπει οπωσδήποτε να επιλύονται όλα τα ζητήματα που τυχόν προκύπτουν κι επιπλέον δεν περνάμε διαρκώς από την μία φάση στην άλλη (Strassman, B. K., & Schirmer, B. 2012). Πρώτα τελειώνουμε με την μία κι έπειτα περνάμε στην άλλη. Ασχολούμαστε κι εργαζόμαστε πάνω σε μία φάση μόνο, μέχρι να κατακτηθεί πλήρως και να υπάρξει βεβαιότητα πως μπορεί να γίνει η μετάβαση στην επόμενη (Stoddert-Kennedy M. 2002).

3.2 – Η διδασκαλία της ανάγνωσης σε βαρήκοους μαθητές :

Όσον αφορά τους βαρήκοους μαθητές, ακολουθείται μεν παρόμοια διαδικασία στην διδασκαλία και στην εκμάθηση της ανάγνωσης, ωστόσο θα πρέπει να υπάρξει ιδιαίτερη προσπάθεια με ασκήσεις για την ανάπτυξη του λεξιλογίου, πριν ξεκινήσει το διάβασμα των μονών γραμμάτων και μετά που έχει ολοκληρωθεί ο προσανατολισμός στον χώρο και στην σελίδα (Syverud SM, Guardino C, Selznick DN. 2009). Επίσης, θα πρέπει να γίνει περισσότερο εξατομικευμένη προσπάθεια για αυτά τα παιδιά και να υπάρξει μεγαλύτερη εντατικοποίηση της εργασίας (Easterbrooks, S. & Baker, S. 2002). Τέλος θα πρέπει ο εκπαιδευτικός να φροντίσει να δημιουργηθεί ένα ευχάριστο κλίμα με ευχάριστες συνθήκες για να εξασφαλιστεί όσο γίνεται το μέγιστο δυνατό της απόδοσης, αλλά θα πρέπει ακόμα να μεριμνήσει ώστε η ίδια η διδασκαλία να γίνει πιο ευχάριστη και προσιτή στα παιδιά, για να επιτευχθούν όσο το δυνατόν καλύτερα αποτελέσματα σε όσο το δυνατόν λιγότερο χρονικό διάστημα, έτσι ώστε να μπορέσουν τα παιδιά να ακολουθήσουν και να συμβαδίσουν με την υπόλοιπη τάξη, χωρίς να δημιουργούνται κενά. Για τους σκοπούς αυτούς, μπορεί να αξιοποιηθεί η χρήση των ΤΠΕ, καθώς και το παιχνίδι στην διδασκαλία, αλλά κι η διαθεματικότητα (Easterbrooks, S. & Beal- Alvarez, J. ,2013).

Η διδασκαλία της ανάγνωσης έχει ως στόχο την κατάκτηση βασικών αναγνωστικών δεξιοτήτων αλλά αποσκοπεί, επίσης, στη διαμόρφωση θετικής και ενεργητικής στάσης απέναντι στην ανάγνωση. Για την επίτευξη αυτών των στόχων, η καλλιέργεια δεξιοτήτων ανάγνωσης και γραφής δεν είναι αρκετό να ξεκινάει με τη συστηματική διδασκαλία τους στο Δημοτικό σχολείο και να περιορίζεται μέσα στην τάξη. Αντιθέτως είναι απαραίτητο η καλλιέργεια της αναγνωστικής συμπεριφοράς του κωφού παιδιού να ξεκινάει και να εκτείνεται σ' όλη τη διάρκεια της προσχολικής ηλικίας, μέσα σε πλούσιο αναγνωστικά περιβάλλον, στο οποίο το κωφό παιδί θα έχει πολλές ευκαιρίες να εξοικειωθεί με το γραπτό λόγο και να αποκτήσει θετικές και ενδιαφέρουσες αναγνωστικές εμπειρίες. Θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι η απόκτηση δεξιοτήτων στα επιμέρους πεδία (ανάγνωση, κατανόηση, παραγωγή, γράψιμο) από τον κωφό μαθητή δεν είναι γραμμική όπως στους ακούοντες μαθητές και δεν ακολουθεί τυπική εξελικτική πορεία. Συνήθως διαφοροποιείται ανά μαθητή. Με την ανάγνωση στοχεύουμε να μάθει το κωφό παιδί να διαβάζει, να κατανοεί αυτό που διαβάζει και να μπορεί να εκφράσει αυτό που διαβάζει χρησιμοποιώντας οποιοδήποτε μέσο επικοινωνίας. Η ανάγνωση είναι

μία διαδικασία αλληλεπίδρασης. Επομένως, η καλλιέργεια των αναγνωστικών δεξιοτήτων επιτυγχάνεται συνδυάζοντας όλες τις μορφές επικοινωνίας. Οπότε, γίνεται αντιληπτό, πως βασικό στοιχείο για την ανάπτυξη της αναγνωστικής δεξιότητας των παιδιών, είναι να τους παρέχονται διάφορα ερεθίσματα από την καθημερινή ζωή, καθώς επίσης να έρχονται σε άμεση επαφή με τον γραπτό λόγο, με τις λέξεις και τις προτάσεις. Αυτό, μπορεί αρχικά να συμβεί με την ανάγνωση ιστοριών, παραμυθιών (στο προαναγνωστικό στάδιο), έπειτα να αποκτηθούν οι δεξιότητες προσανατολισμού στον χώρο, μετά να γίνει η κατάκτηση της γνώσης των γραφημάτων και πως αυτά προφέρονται και στο τέλος να αρχίζουν τα παιδιά να διαβάζουν. Ακόμα κι η τελευταία διαδικασία, έχει διαβαθμίσεις. Θα ξεκινήσουν αρχικά με γράμματα και συλλαβές, μετά θα διαβάζουν λέξεις και προτάσεις και σε πιο προχωρημένο στάδιο θα διαβάζουν μικρά κειμενάκια (Leybaert, J ,1993).

Μέρος δεύτερο : Ερευνητικό

Κεφάλαιο 4 – Ερευνητικό μέρος

4.1 – Σκοπός :

Βασικός σκοπός της συγκεκριμένης έρευνας, είναι να αποκωδικοποιήσει τις δεξιότητες στην ανάγνωση των παιδιών με μέτρια βαρηκοΐα, στις μεγαλύτερες τάξεις του δημοτικού σχολείου (4^η κι 6^η δημοτικού). Επίσης, στοχεύει στο να βοηθήσει αυτά τα παιδιά, μέσω συγκεκριμένων και στοχευμένων διδακτικών παρεμβάσεων, να εξελίξουν τις δεξιότητες τους στην ανάγνωση, καθώς κι άλλες δεξιότητες σχετικές με αυτήν (ΑΠΣ – ΔΕΠΠΣ – Βαρηκοΐα – κώφωση, Υπουργείο παιδείας, έρευνας και θρησκευμάτων, Αθήνα, 2004).

4.2 – Ερευνητικά ερωτήματα :

Σε αυτήν την ενότητα παρουσιάζονται τα ερευνητικά ερωτήματα, τα οποία έχουν διαμορφωθεί ως εξής :

Αν η στοχευμένη διδακτική παρέμβαση βελτιώνει την δεξιότητα του παιδιού στην αποκωδικοποίηση, αν η στοχευμένη διδακτική παρέμβαση βελτιώνει την δεξιότητα του παιδιού στην ευχέρεια, αν η στοχευμένη διδακτική παρέμβαση βελτιώνει την δεξιότητα του παιδιού στην μορφολογία – σύνταξη, αν η στοχευμένη διδακτική παρέμβαση βελτιώνει την δεξιότητα του παιδιού στην κατανόηση, αν η βελτίωση των δεξιοτήτων της επηρεάζει θετικά τις επιδόσεις του παιδιού στην ανάγνωση συνολικά, αν μια πιο εντατική, εναλλακτική και διαθεματική ειδική διδακτική παρέμβαση κάνει το παιδί να ευχαριστηθεί περισσότερο την μάθηση και να αναθεωρήσει κάποιες αντιλήψεις γύρω από αυτήν και το σχολείο.

4.3 – Μελέτη περίπτωσης :

Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε, ότι σαν εκπαιδευτικοί με περισσότερες και πιο εξειδικευμένες γνώσεις στον τομέα της ειδικής εκπαίδευσης και των μαθησιακών δυσκολιών, αναλαμβάνουμε κάποια από τις πιο μεγάλες τάξεις του δημοτικού (είτε 4^η, είτε 6^η) και διαπιστώνουμε ότι μέσα στην τάξη, υπάρχουν παιδιά με βαρηκοΐα κι εμφανίζουν δυσκολίες στην ανάγνωση. Σε συνεννόηση με τον διευθυντή του σχολείου και με τους γονείς των παιδιών, καλούμαστε να εφαρμόσουμε κάποιες παρεμβάσεις, έτσι ώστε να διευκολύνουμε τα παιδιά και να τα βοηθήσουμε να εξελίξουν τις αναγνωστικές τους δεξιότητες.

4.4 – Ιστορικό συμμετεχόντων :

Να σημειωθεί αρχικά, ότι τα στοιχεία αυτά προέρχονται από την γνωμάτευση του κέντρου διαφοροδιάγνωσης και υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Δ.Υ.).

Επιπρόσθετα, να υπογραμμίσουμε πως είχαμε 4 μαθητές. Συγκεκριμένα είχαμε δύο μαθητές της τετάρτης τάξης του δημοτικού και δύο της έκτης. Επιπλέον, είχαμε δύο αγόρια και δύο κορίτσια (**ένα αγόρι τετάρτης κι ένα κορίτσι τετάρτης και το ίδιο ακριβώς ισχύει και για την έκτη τάξη**). Τα παιδιά ήταν 10 και 12 χρονών αντίστοιχα, κανένα τους δεν επανέλαβε καμία τάξη. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και το ιστορικό του κάθε παιδιού ξεχωριστά είναι τα εξής :

1^ο παιδί : Είναι αγόρι, τετάρτης (δ') δημοτικού, είναι 10 χρονών, δεν έχει επαναλάβει καμία τάξη, έχει μέτρια βαρηκοΐα (42db), ο τύπος της οποίας είναι :νευροαισθητηριακή βαρηκοΐα και προγλωσσική βαρηκοΐα. Επίσης, φοράει κοχλιακό εμφύτευμα. Βασικό αίτιο της βαρηκοΐας σε αυτό το παιδί ήταν η πρόωρη γέννηση του. Σε ηλικία 2,5 χρόνων περίπου έγινε «κοχλιακή εμφύτευση λόγω κώφωσης» (Π.Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «ΑΧΕΠΑ» και το ποσοστό αναπηρίας που ανέρχεται στο 80% (ΙΚΑ-.ΚΕΠΑ). Η ψυχοκινητική του ανάπτυξη εξελίχθηκε φυσιολογικά, σε αντίθεση με την εξέλιξη του λόγου που παρουσίασε καθυστέρηση. Όσον αφορά την εκπαιδευτική αξιολόγηση, Το παιδί επέδειξε άψογη συμπεριφορά, ήταν πρόσχαρος, ευγενικός, υπάκουος και υπομονετικός. Διατηρούσε βλεμματική επαφή και έδινε προσοχή στα λεγόμενά της νηπιαγωγού. Δυσκολία εμφάνισε στην προφορική έκφραση, κάτι που σχετίζεται με το ιστορικό των ακουστικών δυσκολιών του. Γενικά φάνηκε πως προσπαθούσε να αποφύγει την προφορική έκφραση. Σε δοκιμασίες φωνολογίας προχώρησε χωρίς δυσκολία στη συλλαβική κατάτμηση λέξεις και αναγνώρισε λέξεις με ίδια αρχική συλλαβή. Επίσης, φάνηκε πως έχει κατακτήσει γραφοφωνημική αντιστοιχία για όλα σχεδόν τα γράμματα της αλφαβήτου. Η επίδοση του σε σταθμισμένες δοκιμασίες οπτικοκινητικής ολοκλήρωσης (Beery VMI 6 thed.) ήταν στο μέσο όρο της ηλικίας του, ο γραφοκινητικός συντονισμός πάνω από το μέσο όρο και η οπτικής αντίληψης ακόμη πιο υψηλή. Από άποψη αδρής κινητικότητας, φάνηκε να εμφανίζει κάποιου βαθμού δυσκολίας στη στατική και δυναμική ισορροπία. Τέλος, επισημαίνεται πως έχει αναπτύξει σωματογνωσία και δεξιότητες αυτοεξυπηρέτησης αναμενόμενες για την ηλικία του. Επίσης, όσον αφορά την λογοθεραπευτική αξιολόγηση, Ο μαθητής ανταποκρίνεται στο άκουσμα του ονόματός του με άμεση προσανατολιστική αντίδραση προς τον συνομιλητή του, με κίνητρο και διάθεση να δεχτεί τα λεκτικά μηνύματα του άλλου και να τα ανταποδώσει. Παίρνει πρωτοβουλία για επικοινωνία και εκτελεί διαφορετικές επικοινωνιακές πράξεις, όπως δηλώνει μοιράζεται ενδιαφέρον και ζητά βοήθεια. Ωστόσο, ο λόγος και η ομιλία του,

δεδομένου και της αισθητηριακής του ανεπάρκειας, υπολείπονται του αναμενομένου για τη χρονολογική του ηλικία. Δυσκολίες εντοπίζονται στο 33 προσληπτικό, οργανωτικό και εκφραστικό σύστημα του λόγου (Λ-α-Τα-ω. Ψυχομετρικό κριτήριο γλωσσικής επάρκειας). Πιο συγκεκριμένα, φαίνεται, έως ένα βαθμό, να κατανοεί λέξεις που συνδέονται με καθημερινές έννοιες και κοινές λέξεις από την περιγραφή τους. Μεγάλη δυσκολία παρουσιάζει στο να ορίζει κοινές λέξεις. Επίσης, δείχνει να δυσκολεύεται να εκφράσει με σαφήνεια και ακρίβεια τις σκέψεις του, χρησιμοποιώντας αποδεκτές συντακτικά και γραμματικά προτάσεις. Επιπλέον, η ομιλία του χαρακτηρίζεται από φωνολογικά, αρθρωτικά, προσωδιακά λάθη και επιβαρυσμένη φωνητική λειτουργία.

2^ο παιδί : Είναι κορίτσι, τετάρτης (δ') δημοτικού, είναι 10 χρονών, δεν έχει επαναλάβει καμία τάξη, έχει μέτρια βαρηκοΐα (46db), ο τύπος της οποίας είναι : νευροαισθητηριακή βαρηκοΐα και προγλωσσική βαρηκοΐα. Επίσης, φοράει κοχλιακό εμφύτευμα. Βασικό αίτιο της βαρηκοΐας σε αυτό το παιδί ήταν η πρόωρη γέννηση του. Σε ηλικία 2,5 χρόνων περίπου έγινε «κοχλιακή εμφύτευση λόγω κώφωσης» (Π.Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «ΑΧΕΠΑ» και το ποσοστό αναπηρίας που ανέρχεται στο 80% (ΙΚΑ-.ΚΕΠΑ). Η ψυχοκινητική του ανάπτυξη εξελίχθηκε φυσιολογικά, σε αντίθεση με την εξέλιξη του λόγου που παρουσίασε καθυστέρηση. Όσον αφορά την εκπαιδευτική αξιολόγηση, Το παιδί επέδειξε άψογη συμπεριφορά, ήταν πρόσχαρος, ευγενικός, υπάκουος και υπομονετικός. Διατηρούσε βλεμματική επαφή και έδινε προσοχή στα λεγόμενά της νηπιαγωγού. Δυσκολία εμφάνισε στην προφορική έκφραση, κάτι που σχετίζεται με το ιστορικό των ακουστικών δυσκολιών του. Γενικά φάνηκε πως προσπαθούσε να αποφύγει την προφορική έκφραση. Σε δοκιμασίες φωνολογίας προχώρησε χωρίς δυσκολία στη συλλαβική κατάτμηση λέξεις και αναγνώρισε λέξεις με ίδια αρχική συλλαβή. Επίσης, φάνηκε πως έχει κατακτήσει γραφοφωνημική αντιστοιχία για όλα σχεδόν τα γράμματα της αλφαβήτου. Η επίδοση του σε σταθμισμένες δοκιμασίες οπτικοκινητικής ολοκλήρωσης (Beery VMI 6 thed.) ήταν στο μέσο όρο της ηλικίας του, ο γραφοκινητικός συντονισμός πάνω από το μέσο όρο και η οπτικής αντίληψης ακόμη πιο υψηλή. Από άποψη αδρής κινητικότητας, φάνηκε να εμφανίζει κάποιου βαθμού δυσκολίας στη στατική και δυναμική ισορροπία. Τέλος, επισημαίνεται πως έχει αναπτύξει σωματογνωσία και δεξιότητες αυτοεξυπηρέτησης αναμενόμενες για την ηλικία του. Επίσης, όσον αφορά την λογοθεραπευτική αξιολόγηση, Ο μαθητής ανταποκρίνεται στο άκουσμα του ονόματός του με άμεση προσανατολιστική αντίδραση προς τον συνομιλητή του, με κίνητρο και διάθεση να δεχτεί τα λεκτικά μηνύματα του άλλου και να τα ανταποδώσει. Παίρνει πρωτοβουλία για επικοινωνία και εκτελεί διαφορετικές επικοινωνιακές πράξεις, όπως δηλώνει μοιράζεται ενδιαφέρον και ζητά βοήθεια. Ωστόσο, ο λόγος και η ομιλία του, δεδομένου και της αισθητηριακής του ανεπάρκειας, υπολείπονται του

αναμενομένου για τη χρονολογική του ηλικία. Δυσκολίες εντοπίζονται στο 33 προσληπτικό, οργανωτικό και εκφραστικό σύστημα του λόγου (Λ-α-Τα-ω. Ψυχομετρικό κριτήριο γλωσσικής επάρκειας). Πιο συγκεκριμένα, φαίνεται, έως ένα βαθμό, να κατανοεί λέξεις που συνδέονται με καθημερινές έννοιες και κοινές λέξεις από την περιγραφή τους. Μεγάλη δυσκολία παρουσιάζει στο να ορίζει κοινές λέξεις. Επίσης, δείχνει να δυσκολεύεται να εκφράσει με σαφήνεια και ακρίβεια τις σκέψεις του, χρησιμοποιώντας αποδεκτές συντακτικά και γραμματικά προτάσεις. Επιπλέον, η ομιλία του χαρακτηρίζεται από φωνολογικά, αρθρωτικά, προσωδιακά λάθη και επιβαρυσμένη φωνητική λειτουργία.

3^ο παιδί : Είναι αγόρι, έκτης (στ΄) δημοτικού, είναι 12 χρονών, δεν έχει επαναλάβει καμία τάξη, έχει μέτρια βαρηκοΐα (67db), ο τύπος της οποίας είναι : νευροαισθητηριακή βαρηκοΐα και προγλωσσική βαρηκοΐα. Επίσης, φοράει κοχλιακό εμφύτευμα. Βασικό αίτιο της βαρηκοΐας σε αυτό το παιδί ήταν η ερυθρά της μητέρας του. Σε ηλικία 2,5 χρόνων περίπου έγινε «κοχλιακή εμφύτευση λόγω κώφωσης» (Π.Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «ΑΧΕΠΑ» και το ποσοστό αναπηρίας που ανέρχεται στο 80% (ΙΚΑ-.ΚΕΠΑ). Η ψυχοκινητική του ανάπτυξη εξελίχθηκε φυσιολογικά, σε αντίθεση με την εξέλιξη του λόγου που παρουσίασε καθυστέρηση. Όσον αφορά την εκπαιδευτική αξιολόγηση, Το παιδί επέδειξε άψογη συμπεριφορά, ήταν πρόσχαρος, ευγενικός, υπάκουος και υπομονετικός. Διατηρούσε βλεμματική επαφή και έδινε προσοχή στα λεγόμενά της νηπιαγωγού. Δυσκολία εμφάνισε στην προφορική έκφραση, κάτι που σχετίζεται με το ιστορικό των ακουστικών δυσκολιών του. Γενικά φάνηκε πως προσπαθούσε να αποφύγει την προφορική έκφραση. Σε δοκιμασίες φωνολογίας προχώρησε χωρίς δυσκολία στη συλλαβική κατάτμηση λέξεις και αναγνώρισε λέξεις με ίδια αρχική συλλαβή. Επίσης, φάνηκε πως έχει κατακτήσει γραφοφωνημική αντιστοιχία για όλα σχεδόν τα γράμματα της αλφαβήτου. Η επίδοση του σε σταθμισμένες δοκιμασίες οπτικοκινητικής ολοκλήρωσης (Beery VMI 6 thed.) ήταν στο μέσο όρο της ηλικίας του, ο γραφοκινητικός συντονισμός πάνω από το μέσο όρο και η οπτικής αντίληψης ακόμη πιο υψηλή. Από άποψη αδρής κινητικότητας, φάνηκε να εμφανίζει κάποιου βαθμού δυσκολίας στη στατική και δυναμική ισορροπία. Τέλος, επισημαίνεται πως έχει αναπτύξει σωματογνωσία και δεξιότητες αυτοεξυπηρέτησης αναμενόμενες για την ηλικία του. Επίσης, όσον αφορά την λογοθεραπευτική αξιολόγηση, Ο μαθητής ανταποκρίνεται στο άκουσμα του ονόματός του με άμεση προσανατολιστική αντίδραση προς τον συνομιλητή του, με κίνητρο και διάθεση να δεχτεί τα λεκτικά μηνύματα του άλλου και να τα ανταποδώσει. Παίρνει πρωτοβουλία για επικοινωνία και εκτελεί διαφορετικές επικοινωνιακές πράξεις, όπως δηλώνει μοιράζεται ενδιαφέρον και ζητά βοήθεια. Ωστόσο, ο λόγος και η ομιλία του, δεδομένου και της αισθητηριακής του ανεπάρκειας, υπολείπονται του αναμενομένου για τη χρονολογική του ηλικία. Δυσκολίες εντοπίζονται στο 33

προσληπτικό, οργανωτικό και εκφραστικό σύστημα του λόγου (Λ-α-Τα-ω. Ψυχομετρικό κριτήριο γλωσσικής επάρκειας). Πιο συγκεκριμένα, φαίνεται, έως ένα βαθμό, να κατανοεί λέξεις που συνδέονται με καθημερινές έννοιες και κοινές λέξεις από την περιγραφή τους. Μεγάλη δυσκολία παρουσιάζει στο να ορίζει κοινές λέξεις. Επίσης, δείχνει να δυσκολεύεται να εκφράσει με σαφήνεια και ακρίβεια τις σκέψεις του, χρησιμοποιώντας αποδεκτές συντακτικά και γραμματικά προτάσεις. Επιπλέον, η ομιλία του χαρακτηρίζεται από φωνολογικά, αρθρωτικά, προσωδιακά λάθη και επιβαρυσμένη φωνητική λειτουργία.

4^ο παιδί : Είναι κορίτσι, έκτης (στ') δημοτικού, είναι 12 χρονών, δεν έχει επαναλάβει καμία τάξη, έχει μέτρια βαρηκοΐα (65db), ο τύπος της οποίας είναι : νευροαισθητηριακή βαρηκοΐα και προγλωσσική βαρηκοΐα. Επίσης, φοράει κοχλιακό εμφύτευμα. Βασικό αίτιο της βαρηκοΐας σε αυτό το παιδί ήταν η εκ γενετής μόλυνση από κυτταρομεγαλοϊό. Σε ηλικία 2,5 χρόνων περίπου έγινε «κοχλιακή εμφύτευση λόγω κώφωσης» (Π.Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «ΑΧΕΠΑ» και το ποσοστό αναπηρίας που ανέρχεται στο 80% (ΙΚΑ-.ΚΕΠΑ). Η ψυχοκινητική του ανάπτυξη εξελίχθηκε φυσιολογικά, σε αντίθεση με την εξέλιξη του λόγου που παρουσίασε καθυστέρηση. Όσον αφορά την εκπαιδευτική αξιολόγηση, Το παιδί επέδειξε άψογη συμπεριφορά, ήταν πρόσχαρος, ευγενικός, υπάκουος και υπομονετικός. Διατηρούσε βλεμματική επαφή και έδινε προσοχή στα λεγόμενά της νηπιαγωγού. Δυσκολία εμφάνισε στην προφορική έκφραση, κάτι που σχετίζεται με το ιστορικό των ακουστικών δυσκολιών του. Γενικά φάνηκε πως προσπαθούσε να αποφύγει την προφορική έκφραση. Σε δοκιμασίες φωνολογίας προχώρησε χωρίς δυσκολία στη συλλαβική κατάτμηση λέξεις και αναγνώρισε λέξεις με ίδια αρχική συλλαβή. Επίσης, φάνηκε πως έχει κατακτήσει γραφοφωνημική αντιστοιχία για όλα σχεδόν τα γράμματα της αλφαβήτου. Η επίδοση του σε σταθμισμένες δοκιμασίες οπτικοκινητικής ολοκλήρωσης (Beery VMI 6 thed.) ήταν στο μέσο όρο της ηλικίας του, ο γραφοκινητικός συντονισμός πάνω από το μέσο όρο και η οπτικής αντίληψης ακόμη πιο υψηλή. Από άποψη αδρής κινητικότητας, φάνηκε να εμφανίζει κάποιου βαθμού δυσκολίας στη στατική και δυναμική ισορροπία. Τέλος, επισημαίνεται πως έχει αναπτύξει σωματογνωσία και δεξιότητες αυτοεξυπηρέτησης αναμενόμενες για την ηλικία του. Επίσης, όσον αφορά την λογοθεραπευτική αξιολόγηση, Ο μαθητής ανταποκρίνεται στο άκουσμα του ονόματός του με άμεση προσανατολιστική αντίδραση προς τον συνομιλητή του, με κίνητρο και διάθεση να δεχτεί τα λεκτικά μηνύματα του άλλου και να τα ανταποδώσει. Παίρνει πρωτοβουλία για επικοινωνία και εκτελεί διαφορετικές επικοινωνιακές πράξεις, όπως δηλώνει μοιράζεται ενδιαφέρον και ζητά βοήθεια. Ωστόσο, ο λόγος και η ομιλία του, δεδομένου και της αισθητηριακής του ανεπάρκειας, υπολείπονται του αναμενόμενου για τη χρονολογική του ηλικία. Δυσκολίες εντοπίζονται στο 33 προσληπτικό, οργανωτικό και εκφραστικό σύστημα του λόγου (Λ-α-Τα-ω.

Ψυχομετρικό κριτήριο γλωσσικής επάρκειας). Πιο συγκεκριμένα, φαίνεται, έως ένα βαθμό, να κατανοεί λέξεις που συνδέονται με καθημερινές έννοιες και κοινές λέξεις από την περιγραφή τους. Μεγάλη δυσκολία παρουσιάζει στο να ορίζει κοινές λέξεις. Επίσης, δείχνει να δυσκολεύεται να εκφράσει με σαφήνεια και ακρίβεια τις σκέψεις του, χρησιμοποιώντας αποδεκτές συντακτικά και γραμματικά προτάσεις. Επιπλέον, η ομιλία του χαρακτηρίζεται από φωνολογικά, αρθρωτικά, προσωδιακά λάθη και επιβαρυσμένη φωνητική λειτουργία.

4.5 – Διαδικασία :

Η διαδικασία που τηρήθηκε ήταν η ακόλουθη: Αρχικά, έγινε ένας διαγνωστικός έλεγχος (προέλεγχος), μέσω σταθμισμένου τεστ -(Τεστ Ανάγνωσης Α) της Σουζάνας Παντελιάδου και της Φαίης Αντωνίου -και καταγράφηκαν τα αποτελέσματά του. Στη συνέχεια σχεδιάστηκαν από τον εκπαιδευτικό, ειδικές διδακτικές παρεμβάσεις προσαρμοσμένες στις μαθησιακές ανάγκες των παιδιών, και πραγματοποιήθηκαν. Σχεδιάστηκαν παρεμβάσεις και για τα παιδιά της 4^{ης} τάξης και για τα παιδιά της 6^{ης} και λειτούργησαν ειδικά τμήματα των 2 παιδιών, με κριτήριο την τάξη και την ηλικία. Ο εκπαιδευτικός κρατούσε ημερολόγιο και σημειώσεις κάθε φορά για όλα τα παιδιά. Αφού τελείωσαν οι παρεμβάσεις, διενεργήθηκε ξανά το ίδιο σταθμισμένο διαγώνισμα, το οποίο αυτή τη φορά, λειτούργησε ως τελική αξιολόγηση (μετέλεγχος), με σκοπό να διαπιστώσουμε αν και κατά πόσο τα παιδιά βελτίωσαν τις αναγνωστικές τους δεξιότητες και φυσικά για αναστοχασμό του εκπαιδευτικού. Τέλος έγινε καταγραφή κι αυτών των αποτελεσμάτων, καθώς και σύγκριση με τα προηγούμενα αποτελέσματα.

4.6 – Ερευνητικά εργαλεία :

Εδώ να σημειωθεί πως χρησιμοποιήθηκε και για τον προέλεγχο, αλλά και για τον μετέλεγχο, το σταθμισμένο τεστ ανάγνωσης (**Τέστ Ανάγνωσης Α**), που εφάρμοσαν οι ερευνήτριες : **Σουζάνα Παντελιάδου** και **Φαίη Αντωνίου**. Το εργαλείο αυτό περιέχει 10 ασκήσεις, οι οποίες εξετάζουν και τα 4 επίπεδα της ανάγνωσης (**αποκωδικοποίηση-10 πόντοι από τους 100, ευχέρεια – 25 πόντοι από τους 100, μορφολογία – σύνταξη – 35 πόντοι από τους 100 και κατανόηση- 20 πόντοι από τους 100**). Το εργαλείο αυτό ακολουθεί την συγκεκριμένη σειρά που προαναφέρθηκε. Ξεκινάει με απλή ανάγνωση ψευδοσυλλαβών και ψευδολέξεων, συνεχίζει με κανονικές λέξεις και προτάσεις, προχωράει στην εξέταση της γραμματικοσυντακτικής δομής και καταλήγει στην κατανόηση κειμένου. Να σημειωθεί ότι για κάθε σωστή απάντηση δίνεται 1 βαθμός, για κάθε μέτρια δίνεται

0,5 βαθμός και για κάθε λανθασμένη απάντηση δίνονται 0 βαθμοί. Τα κριτήρια αξιολόγησης του συγκεκριμένου εργαλείου είναι 4 κι είναι τα εξής :

Αποκωδικοποίηση : Αν ο μαθητής μπορεί να προφέρει την λέξη που διαβάζει, αν γνωρίζει πως προφέρεται το κάθε γράφημα ή πως γράφεται το κάθε φώνημα.

Ευχέρεια : Πόσο εύκολα και γρήγορα μπορεί ο μαθητής να προφέρει κάτι γραπτό που διαβάζει.

Μορφολογία – σύνταξη : Αν και κατά πόσο ο μαθητής γνωρίζει τις γραμματικοσυντακτικές δομές της γλώσσας και μπορεί αναλόγως να προσαρμόσει τις λέξεις και τον λόγο του (π.χ. Μπορεί να πει εγώ πίνω κι όχι εγώ πίνει;).

Κατανόηση : Αν μπορεί να καταλάβει τι σημαίνουν αυτά που διαβάζει και να αποτυπώσει το νόημά τους.

4.7 – Διδακτικές παρεμβάσεις :

Σε αυτό το σημείο, θα γίνει μια σύντομη περιγραφή των διδακτικών παρεμβάσεων. Αυτές, αρχικά κατέγραφαν το περιεχόμενο που απευθυνόταν στον εκπαιδευτικό (σκοπός, στόχοι, μέθοδοι, περιγραφή εργαλείου) κι έπειτα κατέγραφαν το περιεχόμενο, το οποίο απευθυνόταν στους μαθητές με βαρηκοΐα – κώφωση και περιελάμβανε αρχικές ερωτήσεις (τύπου ιδεοθύελλα – brainstorming), που ήταν οπτικοποιημένες, μικρά κείμενα με εικόνες (θα είχε γίνει δηλαδή οπτικοποίηση του κειμένου), ερωτήσεις κατανόησης πάλι οπτικοποιημένες, φύλλα εργασίας με ασκήσεις, κι επεξήγηση άγνωστου λεξιλογίου με οπτικοποίηση. Σκοπός των παρεμβάσεων ήταν να εξελίξουν τις αναγνωστικές δεξιότητες των παιδιών με βαρηκοΐα – κώφωση κι εστίασαν κυρίως σε τέσσερις συγκεκριμένες δεξιότητες (αποκωδικοποίηση, ευχέρεια, μορφολογία – σύνταξη και κατανόηση).

4.8 – Ημερολόγια :

Τα ημερολόγια εξυπηρετούν τους στόχους και του εκπαιδευτικού και των μαθητών του ταυτόχρονα. Αποτελούν ένα χρήσιμο εργαλείο, στο οποίο ο εκπαιδευτικός γράφει και γενικότερα, αλλά και για κάθε παιδί ξεχωριστά το τι έγινε, τι έκανε αν βελτιώθηκε ή όχι, τι άρεσε, τι δεν άρεσε. Έτσι χρησιμεύουν απόλυτα στον αναστοχασμό του εκπαιδευτικού, αλλά ταυτόχρονα είναι βοηθητικά για να μπορεί ο εκπαιδευτικός να μιλήσει με βεβαιότητα για την πορεία που έχουν οι μαθητές του.

Μέρος Τρίτο : Παρουσίαση αποτελεσμάτων

Κεφάλαιο 5 : Αποτελέσματα έρευνας

5.1 – Αποτελέσματα αξιολόγησης ανάγνωσης (προελέγχου) :

Σε αυτήν την ενότητα θα δούμε τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση της ανάγνωσης που είχαν οι μαθητές με βαρηκοΐα, πριν εφαρμοστούν οι διδακτικές παρεμβάσεις. Να σημειώσουμε πως το τεστ αυτό διεξήχθη σε όλους τους μαθητές στις 16/11/2021.

Καταγραφή των αποτελεσμάτων :

Παιδί 1 – αγόρι τετάρτης :

Αποκωδικοποίηση	9/10 (90%)
Ευχέρεια	14/ 25 (56%)
Μορφολογία - σύνταξη	15/35 (44%)
Κατανόηση	7/20 (35%)
Γενική αξιολόγηση	44/100
Ποσοστιαίος μέσος όρος	56,25%

Παιδί 2 – κορίτσι τετάρτης :

Αποκωδικοποίηση	10/ 10 (100%)
Ευχέρεια	16/ 25 (64%)
Μορφολογία-σύνταξη	15/35 (44%)
κατανόηση	8/20 (40%)
Γενική αξιολόγηση	49/100
Ποσοστιαίος μέσος όρος	62%

Παιδί 3 – αγόρι έκτης :

Αποκωδικοποίηση	10/ 10 (100%)
Ευχέρεια	19/ 25 (76%)
Μορφολογία-σύνταξη	20/ 35 (56%)
Κατανόηση	10/ 20 (50%)
Γενική αξιολόγηση	59/100
Ποσοστιαίος μέσος όρος	70,5%

Παιδί 4 – κορίτσι έκτης :

Αποκωδικοποίηση	10/ 10 (100%)
Ευχέρεια	21/ 25 (80%)
Μορφολογία-σύνταξη	21/ 35 (60%)
κατανόηση	11/ 20 (55%)
Γενική αξιολόγηση	63/100
Ποσοστιαίος μέσος όρος	73,75%

Γενικές παρατηρήσεις :

Τα κορίτσια είχαν υψηλότερες επιδόσεις από τα αγόρια, τα παιδιά της έκτης είχαν υψηλότερες επιδόσεις από τα παιδιά της τετάρτης, παρόλο που έχουν υψηλότερα dbβαρηκοΐας, γενικότερα, όλα τα παιδιά δεν είχαν ιδιαίτερες δυσκολίες στην αποκωδικοποίηση και στην ευχέρεια, εκεί εμφάνιζαν δυσκολίες μόνο σε πιο μεγάλες λέξεις, σε συμφωνικά συμπλέγματα και στην προφορά του γραφήματος «ρ» - είτε το πρόφεραν «λ», είτε δεν το πρόφεραν καθόλου, γενικότερα, όλα τα παιδιά εμφάνισαν δυσκολίες στην μορφολογία – σύνταξη και στην κατανόηση, στην μορφολογία – σύνταξη το πιο κοινό λάθος ήταν ότι δεν μπορούσαν να αντιστοιχίσουν το υποκείμενο με το ρήμα (π.χ. έλεγαν «εγώ πίνει»), στην κατανόηση, είχαν πιο αργό ρυθμό ανάγνωσης σε σχέση με τα παιδιά τυπικής ανάπτυξης κι επίσης το εκτενές κείμενο τους κούραζε, καθώς αποσπώταν η προσοχή τους από ένα σημείο κι έπειτα. Αυτοί οι δύο παράγοντες δυσχέραναν αρκετά την κατανόηση.

5.2 – Αποτελέσματα αξιολόγησης ανάγνωσης (μετελέγχου) :

Να σημειώσουμε πως το τεστ αυτό διεξήχθη σε όλους τους μαθητές στις 05/01/2022.

Καταγραφή των αποτελεσμάτων :

Παιδί 1 – Αγόρι τετάρτης:

	Προέλεγχος	Μετέλεγχος	Διαφορά
Αποκωδικοποίηση	9/10 (90%)	10/10 (100%)	1/10 (10%)
Ευχέρεια	14/25 (56%)	16/25 (64%)	2/25 (8%)
Μορφολογία-σύνταξη	15/35 (44%)	18/35 (52%)	3/35 (8%)
κατανόηση	7/20 (35%)	11/20 (55%)	4/20 (20%)
Γενική αξιολόγηση	44/100	55/100	11/100
Ποσοστιαίος μέσος όρος	56,25%	67,75%	11,5 %

Παιδί 2 – Κορίτσι τετάρτης :

	Προέλεγχος	Μετέλεγχος	Διαφορά
Αποκωδικοποίηση	10/10 (100%)	10/10 (100%)	0
Ευχέρεια	16/25 (64%)	19/25 (76%)	3/25 (12%)
Μορφολογία-σύνταξη	15/35 (44%)	19/35 (56%)	4/35 (12%)
κατανόηση	8/20 (40%)	12/20 (60%)	4/20 (20%)
Γενική αξιολόγηση	49/100	60/100	11/100
Ποσοστιαίος μέσος όρος	62%	73%	11%

Παιδί 3 – Αγόρι έκτης :

	Προέλεγχος	Μετέλεγχος	Διαφορά
Αποκωδικοποίηση	10/10 (100%)	10/10 (100%)	0
Ευχέρεια	19/25 (76%)	20/25 (80%)	1/25 (4%)
Μορφολογία-σύνταξη	20/35 (56%)	18/35 (52%)	-2/35 (- 4%)
κατανόηση	10/20 (50%)	11/20 (55%)	1/20 (5%)
Γενική αξιολόγηση	59/100	59/100	0
Ποσοστιαίος μέσος όρος	70,5%	71,75%	1,25%

Παιδί 4 – Κορίτσι έκτης :

	Προέλεγχος	Μετέλεγχος	Διαφορά
Αποκωδικοποίηση	10/10 (100%)	10/10 (100%)	0
Ευχέρεια	21/25 (80%)	25/25 (100%)	4/25 (20%)
Μορφολογία-σύνταξη	21/35 (60%)	26/35 (72%)	5/35 (12%)
κατανόηση	11/20 (55%)	14/20 (70%)	3/20 (15%)
Γενική αξιολόγηση	63/100	75/100	12/100

Ποσοστιαίος μέσος όρος	73,75%	85,5%	11,75%
------------------------	--------	-------	--------

Γενικές παρατηρήσεις :

Παρατηρούμε ότι η αποκωδικοποίηση βελτιώθηκε κατά 3,5% περίπου σε σχέση με πριν κι εκεί όλα τα παιδιά βαθμολογήθηκαν με 10/10 (100%), η ευχέρεια βελτιώθηκε κατά 20% περίπου σε σχέση με πριν, η Μορφολογία – σύνταξη βελτιώθηκε κατά 14% περίπου σε σχέση με πριν κι η κατανόηση βελτιώθηκε κατά 25% περίπου σε σχέση με πριν. Το 1^ο παιδί βελτίωσε τις επιδόσεις του κατά 20% περίπου σε σχέση με πριν, με την μεγαλύτερη βελτίωση να παρατηρείται στην ευχέρεια και την μικρότερη στην αποκωδικοποίηση, το 2^ο παιδί βελτίωσε τις επιδόσεις του κατά 20% περίπου σε σχέση με πριν, με την μεγαλύτερη βελτίωση να παρατηρείται στην κατανόηση και την μικρότερη στην μορφολογία – σύνταξη, το 3^ο παιδί βελτίωσε τις επιδόσεις του κατά 2% περίπου σε σχέση με πριν, με την μεγαλύτερη βελτίωση να παρατηρείται στην κατανόηση, την μικρότερη στην ευχέρεια, ενώ υπήρξε και μια μικρή μείωση της τάξης του 7% στην μορφολογία – σύνταξη, το 4^ο παιδί βελτίωσε τις επιδόσεις του κατά 17% περίπου σε σχέση με πριν, με την μεγαλύτερη αύξηση να παρατηρείται στην ευχέρεια και την μικρότερη στην μορφολογία – σύνταξη. Συνολικά, όσον αφορά τις επιδόσεις παρατηρήθηκε βελτίωση κατά 16% σε σχέση με πριν, ενώ τα παιδιά συνολικά, αύξησαν τις επιδόσεις τους κατά 15,75% σε σχέση με πριν. Στο 2^ο, 3^ο και 4^ο παιδί παρατηρήθηκε μία σταθερότητα στην επίδοση της ενότητας της αποκωδικοποίησης, εφόσον αυτά είχαν 100% σε αυτήν την ενότητα και πριν τις παρεμβάσεις, αλλά και μετά από αυτές. Μεγαλύτερη βελτίωση των επιδόσεων παρατηρήθηκε στα παιδιά της δ' δημοτικού. Μεγαλύτερη βελτίωση παρατηρήθηκε στα κορίτσια.

Μέρος Τέταρτο : Συμπεράσματα

Κεφάλαιο 6 – Συμπεράσματα – συζήτηση

6.1 – Συμπεράσματα – συζήτηση :

Μπορεί πλέον με βεβαιότητα και με αποδεικτικά στοιχεία, να ειπωθεί ότι οι παρεμβάσεις έφεραν καλά αποτελέσματα και βελτίωσαν όλες τις επιδώσεις των παιδιών σε σχεδόν όλα τα επίπεδα. Μπορούμε επίσης να συμπεράνουμε ότι η εξατομικευμένη διδασκαλία που βασίστηκε στο ιδιαίτερο μαθησιακό προφίλ του κάθε μαθητή ξεχωριστά και που προσαρμόστηκε στις εκάστοτε ανάγκες του, αξιοποιώντας τα ενδιαφέροντά του, αποδείχθηκε λοιπόν ικανοποιητικά αποτελεσματική. Επιπρόσθετα οι στρατηγικές και το υλικό που αξιοποιήθηκε για την υλοποίηση των σχεδίων μαθημάτων, αλλά και των διδασκαλιών, αποδείχθηκαν ιδιαίτερα ευχάριστες για τα παιδιά και πιθανώς τα έκαναν να αναθεωρήσουν κάποιες απόψεις τους για το διάβασμα, το σχολείο και την ανάγνωση κι επιπλέον τους έδωσαν κουράγιο κι αυτοπεποίθηση για να συνεχίσουν με υψηλότερη ετοιμότητα και δυναμικότητα στο μέλλον. Επομένως, η πρόταση είναι να υφίσταται εξατομίκευση της διδασκαλίας της ανάγνωσης για τα παιδιά με βαρηκοΐα – κώφωση, να γίνονται ατομικές παρεμβάσεις και σε αυτές να αξιοποιούνται τα ενδιαφέροντα των παιδιών (αν λόγου χάριν στα παιδιά αρέσει το ποδόσφαιρο, τότε να χρησιμοποιούνται σχετικά με το ποδόσφαιρο κείμενα στην διδασκαλία), να είναι επιπλέον πιο ευχάριστες και λιγότερο κουραστικές (για τον σκοπό αυτό μπορεί να αξιοποιηθεί η συζήτηση πριν και μετά την ανάγνωση του κειμένου, αλλά κι η οπτικοποίηση του κειμένου με διάφορες και ποικίλες εικόνες, καθώς και με τα λεγόμενα σύμβολα emoji. Παρατηρήθηκε ότι τα συγκεκριμένα αυτά σύμβολα ήταν ιδιαίτερα αρεστά στα παιδιά), κι επίσης να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην έκταση των κειμένων, να είναι δηλαδή μικρά σε έκταση και περιεκτικά, καθώς παρατηρήθηκε έντονα πως τα πολύ εκτενή κείμενα κουράζουν αφόρητα τα παιδιά.

6.2 – Προτάσεις για μελλοντική έρευνα :

Σε αυτό το μέρος της έρευνας παρατίθενται ορισμένες προτάσεις για διερεύνηση από μεταγενέστερους ερευνητές. Οι προτάσεις είναι οι εξής :

Διδακτικές παρεμβάσεις στην ανάγνωση στις υπόλοιπες τάξεις του δημοτικού, διδακτικές παρεμβάσεις σε παιδιά με άλλες μορφές βαρηκοΐας – κώφωσης (ελαφριά, βαριά), Διαφορετικές μέθοδοι – τρόποι για την εξέλιξη της αναγνωστικής δεξιότητας και της κατανόησης κειμένων σε παιδιά με βαρηκοΐα – κώφωση, τρόποι ένταξης των παιδιών με βαρηκοΐα – κώφωση σε τάξη τυπικής ανάπτυξης, διδακτικές παρεμβάσεις για την εξέλιξη κάποιας άλλης δεξιότητας (π.χ. γραφή).

Βιβλιογραφία – δικτυογραφία :

Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία – δικτυογραφία :

1. Τζιβινίκου, Σ. (2015). Μαθησιακές Δυσκολίες-Διδακτικές Παρεμβάσεις, διαθέσιμο στην ιστοσελίδα : https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/5335/4/02_chapter_5.pdf
2. Κουρατόρα Αμαλία , 2019, «Τέχνες, ΤΠΕ κι ειδική αγωγή» (<https://hellanicus.lib.aegean.gr/handle/11610/21977>)
3. Σουζάνα Παντελιάδου, 2011, *Μαθησιακές δυσκολίες κι εκπαιδευτική πράξη*.
4. Πόρποδας Κωνσταντίνος, 2002, *Η ανάγνωση*.
5. Ευφημία Τάφα, 2011, *Ανάγνωση και γραφή στην προσχολική εκπαίδευση*.
6. Παπαδήμου Ασημίνα, 2020, *Ο αυτοπροσδιορισμός των εφήβων μετά την κοχλιακή εμφύτευση*
7. ΑΠΣ – ΔΕΠΠΣ – Βαρηκοΐα – κώφωση, Υπουργείο παιδείας, έρευνας και θρησκευμάτων, Αθήνα, 2004, διαθέσιμο στην ιστοσελίδα : http://www.pi-schools.gr/special_education_new/ftp/aps_depps/kofosi-a.pdf
8. Νικολαραϊζη Μάγδα, 2006, *Το παιδί και τα δικαιώματά του*.

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία – δικτυογραφία :

9. Kiese-Himmel C, Ohlwein S, Kruse E. ,2000 Acceptance of wearing hearing aids by children: a longitudinal analysis. HNO. 2000; 48(10):758–764.
Available at:
http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=cmedm&AN=11103348&site=e_host-live.
10. King IS. , 2010, the national protocol for paediatric amplification in Australia. International Journal of Audiology. 2010; 49:64–69. Available at:
<http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=rzh&AN=2010553755&site=ehost-live>
11. Marttila TI, Karikoski JO. (2006) Hearing aid use in Finnish children: Impact of hearing loss variables and detection delay. International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology. 2006; 70(3):475–480.
12. MEB. (2015). Teacher guide book of elementary and secondary education grade 6. Ankara: Ozgun Matbaacilik

13. Miller EM, Lederberg AR, Easterbrooks SR. (2013) Phonological awareness: Explicit instruction for young deaf and hard-of-hearing children. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*. 2013; 18:206–227.
14. Jesus Alegria, 2004, deafness and reading
15. HP Myklebust, 2019, «The psychology of deafness»
16. Ila Parasnig, 2020, «Allocation of attention, reading skills and deafness».
17. Moeller MP, Tomblin JB, Yoshinaga-Itano C, Connor C, Jerger S. (2007) Current state of knowledge: Language and literacy of children with hearing impairment.
18. Vemanna NS, Verma S, Agarwal N., 2012, «ear and hearing»
19. Crouzon syndrome: clinic radiological illustration of a case. *J Clin Imaging Sci*. 2012; 2:70. [PMC free article] [PubMed]
20. Morais J. (1991) Constraints on the development of phonological awareness. In: Brady SA, Shankweiler DP, editors. *Phonological processes in literacy: A tribute to Isabelle Liberman*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates; 1991. pp. 5–27
21. Munson B, Edwards J, Beckman ME. (2005) Relationships between nonword repetition accuracy and other measures of linguistic development in children with phonological disorders. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*. 2005; 48:61–78. doi:10.1044/1092-4388(2005/006)
22. Myklebust, H. R. (1964). *The psychology of deafness*. New York: Grune & Stratton.
23. Narr RF. (2008) Phonological awareness and decoding in deaf/hard-of-hearing students who use Visual Phonics. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*. 2008; 13:405–416. Doi: 10.1093/deafed/enm064.
24. National Institute of Child Health and Human Development. (2000). Report of the National Reading Panel. Teaching children to read: An evidence-based assessment of the scientific research literature on reading and its implications for reading instruction (NIH Publication No. 00-4769). Washington, DC: U.S. Government Printing Office
25. Nelson, H. (2008) Academic achievement of children with cochlear implants. Unpublished doctoral thesis. The University of Utah, Salt Lake City
- Rinaldi, P., & Caselli, C. (2009). Lexical and Grammatical Abilities in Deaf Italian Preschoolers: The Role of Duration 107 of Formal Language Experience. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 14 (1), 63- 75.
26. Niparko JK, Tobey EA, Thal DJ, Eisenberg LS, Wang NY, Quittner AL, Fink NE, CDaCI (2010) Investigative Team Spoken language development in children following cochlear implantation. *JAMA*. 2010; 303:1498–1506.
27. Oishi N, Schacht J (June 2011). "Emerging treatments for noise-induced hearing loss". *Expert Opinion on Emerging Drugs*. 16 (2): 235–45.

28. Olusanya BO, Neumann KJ, Saunders JE (May 2014). "The global burden of disabling hearing impairment: a call to action". *Bulletin of the World Health Organization*. 92 (5): 367–73
29. Phelan, S., (2015). Understanding the Beery VMI. Ανακτήθηκε στις 30/01/2018 από τον διαδικτυακό τόπο: <https://nspt4kids.com/parenting/understanding-beeryvmi/>
30. Phillips, B., Clancy-Menchetti, J., & Lonigan, C., (2008). Successful phonological awareness instruction with preschool children: Lessons from the classroom. *Topics in Early Childhood Special Education*, 28(1), 3-17.
31. Read C. (1991) Access to syllable structure in language and learning. In: Brady SA, Shankweiler DP, editors. *Phonological processes in literacy: A tribute to Isabelle Liberman*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates; 1991. pp. 119–124. 79. Renju R, Varma BR, Kumar SJ, Kumaran P. (2014) Mandibulofacial dysostosis (Treacher Collins syndrome): A case report and review of literature. *Contemp Clin Dent*. 2014 Oct; 5(4):532-4. [PMC free article] [PubMed]
32. Schatschneider C, Francis DJ, Foorman BR, Fletcher JM, Mehta P. (1999) The dimensionality of phonological awareness: An application of item response theory. *Journal of Educational Psychology*. 1999; 91:439–449. doi:10.1037/0022-0663.91.3.439.
33. Shearer AE, Hildebrand MS, Smith RJ (2014). "Deafness and Hereditary Hearing Loss Overview". In Adam MP, Ardinger HH, Pagon RA, Wallace SE, Bean LJ, Stephens K, Amemiya A (eds.). *Gene Reviews* [Internet]. Seattle (WA): University of Washington, Seattle. PMID 20301607
34. Shibazaki-Yorozuya R, Nagata S. (2019) Preferential Associated Malformation in Patients with Anotia and Microtia. *J Craniofac Surg*. 2019 Jan; 30(1):66-70. [PubMed] 108
35. Smith A, Wang Y. (2010) the impact of visual phonics on the phonological awareness and speech production of a student who is deaf: A case study. *American Annals of the Deaf*. 2010; 155:124–130.
36. Sparrow R (2005). "Defending Deaf Culture: The Case of Cochlear Implants" (PDF). *The Journal of Political Philosophy*. 13 (2). Retrieved 30 November 2014.
37. Spencer, L. J., Tomblin, J. B., & Gantz, B. J. (1997). Reading skills in children with multichannel cochlear-implant experience. *Volta Review*, 99(4), 193-202.
38. Sterne A, Goswami U. (2000) Phonological awareness of syllables, rhymes, and phonemes in deaf children. *Journal of Child Psychology and Psychiatry and Allied Disciplines*. 2000; 41:609–625.

39. Storch, S. A., & Whitehurst, G. J. (2002). Oral language and code-related precursors to reading: Evidence from a longitudinal structural model. *Developmental Psychology*, 38, 934-947.
40. Strassman, B. K., & Schirmer, B. (2012). Teaching writing to deaf students: Does research offer evidence practice? *Remedial and Special Education*, XX(X), 1-14.
41. Stoddert-Kennedy M. (2002) Deficits in phoneme awareness do not arise from failures in rapid auditory processing. *Reading and Writing: An Interdisciplinary Journal*. 2002; 15:5– 14. Doi: 10.1023/a: 1013812219382.
42. Syverud SM, Guardino C, Selznick DN. (2009) Teaching phonological skills to a deaf first grade: A promising strategy. *American Annals of the Deaf*. 2009; 154:382–388.
43. Easterbrooks, S. & Baker, S. (2002). *Language Learning in Children Who Are Deaf or Hard of Hearing. Multiple Pathways*. Boston: Allyn and Bacon.
44. Easterbrooks, S. & Beal- Alvarez, J. (2013). *Literacy Instruction for Students Who Are Deaf and Hard of Hearing*. New York: Oxford University Press.
45. Ewoldt, C., Israelite, N. & Dodds, R. (1992). The Ability of Deaf Students to Understand Text. A Comparison of the Perceptions of Teachers and Students. *American Annals of the Deaf*, 137(4), pp. 351- 361.
46. Fullerton, S. (2001). Achieving Motivation: Guiding Edward's Journey to Literacy. *Literacy Teaching and Learning*, 6(1), pp. 45- 73.
47. Geers, A. & Moog, J. (1989). Factors Predictive of the Development of Literacy in Profoundly Hearing- Impaired Adolescents. *The Volta Review*, 91(2), pp. 69- 86.
48. Geers, A. (2003). Predictors of Reading Skill Development in Children with Early Cochlear Implantation. *Ear and Hearing*, 24(1S), pp. 59- 68.
49. Geers, A., Moog, J., Biedenstein, J., Brenner, C. & Hayes, H. (2009). Spoken Language Scores of Children Using Cochlear Implants Compared to Hearing Age- Mates at School Entry. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 14(3), pp. 371- 385.
50. Gillepse, C. & Twardosz, S. (1997). A Group Storybook- Reading Intervention with Children at a Residential School for the Deaf. *American Annals of the Deaf*, 142(4), pp. 320- 332.
51. Gioia, B., Johnston, P. & Cooper, L. (2001). Documenting and Developing Literacy in Deaf Children. *Literacy Teaching and Learning*, 6(1), pp. 3- 24.
52. Goldin- Meadow, S. & Mayberry, R. (2001). How Do Profoundly Deaf Children Learn to Read? *Learning Disabilities Research and Practice*, 16(4), pp. 222- 229.
53. Guthrie, J., Wigfield, A., Metsala, J. & Cox, K. (1999). Motivational and Cognitive Predictors of Text Comprehension and Reading Amount. *Scientific Studies of Reading*, 3(3), pp. 231-256.

54. Leybaert, J. (1993). Reading in Deaf: The Roles of Phonological Codes. In Marschark, M. & Clark, D. (Eds). *Psychological Perspectives on Deafness*. (pp. 269- 309).
55. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates. Limbrick, E., McNaughton, S. & Clay, M. (1992). Time Engaged in Reading. A Critical Factor in Reading Achievement. *American Annals of the Deaf*, 137(4), pp.309- 314.
56. Livingston, S. (1997). *Rethinking the Education of Deaf Students. Theory and Practice from a Teacher's Perspective*. Portsmouth, NH: Heinemann.
57. Luckner, J. & Handley, M. (2008). A Summary of the Reading Comprehension Research Undertaken With Students Who Are Deaf or Hard of Hearing. *American Annals of the Deaf*, 153(1), pp. 6- 36 L
58. Uetke-Stahlman, B. & Nielsen, D. (2003). The Contribution of Phonological Awareness and Receptive and Expressive English to the Reading Ability of Deaf Students with Varying Degrees of Exposure to Accurate English. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 8(4), pp. 464- 483
59. Madison, J. (1985). Analysis. In Martin, D. (Ed.). *Cognition, Education, and Deafness. Directions for Research and Instruction*. (pp. 128- 131).
60. Washington, DC: Gallaudet College Press. Marschark, M, Lang, H. & Albertini, J. (2002). *Educating Deaf Students. From Research to Practice*. New York: Oxford University Press.
61. Marschark, M., Sapere, P., Convertino, C., Mayer, C., Wauters, L. & Sarchet, T. (2009). Are Deaf Students' Reading Challenges Really About Reading? *American Annals of the Deaf*, 154(4), pp. 357- 370.
62. Marschark, M. & Hauser, P. (2012). *How Deaf Children Learn: What Parents and Teachers Need to Know?* New York: Oxford University Press.
63. Marschark, M., Sarchet, T., Convertino, C., Borgna, G., Morrison, C. & Remelt, S. (2012). Print Exposure, Reading Habits, and Reading Achievement among Deaf and Hearing College Students. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 17(1), pp. 61- 74.
64. Mayberry, R., delGiudice, A. & Lieberman, A. (2011). Reading Achievement in Relation to Phonological Coding and Awareness in Deaf Readers: A Metaanalysis. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 16(2), pp. 164- 188.
65. Rodda, M. & Grove, C. (1987). *Language, Cognition and Deafness*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
66. Rottenberg, C. (2001). A Deaf Child Learns to Read. *American Annals of the Deaf*, 146(3), pp. 270- 275.
67. Salvatore, D. (2008). Severity of Hearing Loss, Phonological Awareness Skills, and Chronological Age as Predictors of Reading Success in School- Aged Children.

68. William Paterson University of New Jersey. Scheetz, N. (2001). Orientation to Deafness.
69. Boston: Allyn and Bacon. Schirmer, B. & McGough, S. (2005). Teaching Reading to Children Who Are Deaf: Do the Conclusions of the National Reading Panel Apply? *Review of Educational Research*, 75(1), pp. 83- 117.
70. Schirmer, B. (2003). Using Verbal Protocols to Identify the Reading Strategies of Students Who Are Deaf. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 8(2), pp. 157- 170.
71. Smith, A. & Wang, Y. (2010). The Impact of Visual Phonics on the Phonological Awareness and Speech Production of a Student Who Is Deaf: A Case Study. *American Annals of the Deaf*, 155(2), pp. 124- 130.
72. Stewart, D. & Clarke, B. (2003). *Literacy and Your Deaf Child. What Every Parent Should Know*. Washington, DC: Gallaudet University Press.
73. Strassman, B. (1992). Deaf Adolescents' Metacognitive Knowledge about School-Related Reading. *American Annals of the Deaf*, 137(4), pp. 326- 330.
74. Strassman, B. (1997). Metacognition and Reading in Children Who Are Deaf: A Review of the Research. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 2(3), pp. 140- 149.
75. Swanwick, R. & Watson, L. (2007). Parents Sharing Books with Young Deaf Children in Spoken English and in BSL: The Common and Diverse Features of Different Language Settings. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 12(3), pp. 385- 405.
76. Syverud, S., Guardino, C. & Selznick, D. (2009). Teaching Phonological Skills to a Deaf First Grader: A Promising Strategy. *American Annals of the Deaf*, 154(4), pp. 382- 388.
77. Tobey, E., Geers, A., Sundarajan, M. & Lane, J. (2011). Factors Influencing Elementary and High-School Aged Cochlear Implant Users. *Ear and Hearing*, 32(1), pp. 275- 385.

Παράρτημα :

Εδώ παρατίθενται, οι διδακτικές παρεμβάσεις, τα φύλλα εργασίας και τα ημερολόγια.

Διδακτικές παρεμβάσεις :

1^η διδακτική παρέμβαση δ' δημοτικού :

ΜΑΘΗΜΑ :

Ιστορία δ' δημοτικού – ενότητα 2 – κεφάλαιο 14 – Ο Κλεισθένης θεμελιώνει τη δημοκρατία

ΣΚΟΠΟΣ :

Να γίνει η ανάγνωση κι η κατανόηση ενός γραπτού κειμένου πιο προσιτή , ευχάριστη κι εύκολη για τους μαθητές.

ΣΤΟΧΟΙ :

- Να εξελίξουν τις ικανότητες ανάγνωσης ενός γραπτού κειμένου.
- Να διευρύνουν τις δεξιότητες κατανόησης ενός γραπτού κειμένου.
- Να υιοθετήσουν στρατηγικές ανάγνωσης και κατανόησης γραπτών κειμένων.
- Να βελτιώσουν την ακαδημαϊκή τους απόδοση και να μπορούν να ενταχθούν ομαλότερα στην σχολική τάξη.





ΜΕΘΟΔΟΙ :







- ✓ Μαθητοκεντρισμός: Η παρέμβαση θα έχει ως επίκεντρο τους μαθητές, με σκοπό να σταθεί αρωγός στην προσπάθεια αυτή.
- ✓ Πολυτροπικότητα: Το κείμενο προς ανάγνωση θα έχει κι εικόνες, εκτός από λέξεις-προτάσεις, κι επίσης θα υπάρχει εννοιολογικός χάρτης ή σχεδιάγραμμα.
- ✓ Ερωταποκρίσεις: Οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να ρωτήσουν-απευθυνθούν στον εκπαιδευτικό , όποτε το χρειάζονται, καθώς επίσης κι ο εκπαιδευτικός θα απευθύνει κάποιες ερωτήσεις στους μαθητές.














ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ :

Θα ζητηθεί από τους μαθητές να διαβάσουν ένα κείμενο κι έπειτα θα γίνουν ερωτήσεις από τον δάσκαλο και θα διορθωθούν και θα διαβαστούν ξανά , τα σημεία που δυσκόλεψαν. Επίσης οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να απευθύνονται στον εκπαιδευτικό για οποιαδήποτε δυσκολία.

ΑΣΚΗΣΗ :

Ας διαβάσουμε  το παρακάτω κείμενο!  Όποτε δυσκολεύεσαι,  μπορείς να με ρωτάς.  Θα είμαι κι εγώ εκεί για να βοηθάω!

 Πριν  και μετά  το κείμενο  θα δούμε  κάποιους εννοιολογικούς χάρτες! 

Ο Κλεισθένης,  όσο υπήρχε στην Αθήνα  το τυραννικό πολίτευμα,  ζούσε εξόριστος.  Γύρισε πίσω,  όταν ο Πεισίστρατος  λίγο πριν πεθάνει επέτρεψε  να γυρίσουν  στην Αθήνα  οι πολιτικοί του αντίπαλοι.  Στη συνέχεια, ο Κλεισθένης  ανέλαβε την εξουσία  και έκανε μεγάλες αλλαγές 

1^η διδακτική παρέμβαση στ' δημοτικού :

Μάθημα :

Γλώσσα στ' δημοτικού – ενότητα 4 – Γάρος, το κέτσαπ των αρχαίων ελλήνων

ΣΚΟΠΟΣ :

Να γίνει η ανάγνωση κι η κατανόηση ενός γραπτού κειμένου πιο προσιτή , ευχάριστη κι εύκολη για τους μαθητές.

ΣΤΟΧΟΙ :

- Να εξελίξουν τις ικανότητες ανάγνωσης ενός γραπτού κειμένου.
- Να διευρύνουν τις δεξιότητες κατανόησης ενός γραπτού κειμένου.
- Να υιοθετήσουν στρατηγικές ανάγνωσης και κατανόησης γραπτών κειμένων.
- Να βελτιώσουν την ακαδημαϊκή τους απόδοση και να μπορούν να ενταχθούν ομαλότερα στην σχολική τάξη.





ΜΕΘΟΔΟΙ :

- ✓ Μαθητοκεντρισμός: Η παρέμβαση θα έχει ως επίκεντρο τους μαθητές, με σκοπό να σταθεί αρωγός στην προσπάθεια αυτή.
- ✓ Πολυτροπικότητα: Το κείμενο προς ανάγνωση θα έχει κι εικόνες, εκτός από λέξεις-προτάσεις, κι επίσης θα υπάρχει εννοιολογικός χάρτης ή σχεδιάγραμμα.
- ✓ Ερωταποκρίσεις: Οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να ρωτήσουν-απευθυνθούν στον εκπαιδευτικό, όποτε το χρειάζονται, καθώς επίσης κι ο εκπαιδευτικός θα απευθύνει κάποιες ερωτήσεις στους μαθητές.













ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ :

Θα ζητηθεί από τους μαθητές να διαβάσουν ένα κείμενο κι έπειτα θα γίνουν ερωτήσεις από τον δάσκαλο και θα διορθωθούν και θα διαβαστούν ξανά, τα σημεία που δυσκόλεψαν. Επίσης οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να απευθύνονται στον εκπαιδευτικό για οποιαδήποτε δυσκολία.

ΑΣΚΗΣΗ :

Ας διαβάσουμε  το παρακάτω κείμενο!  Όποτε δυσκολεύεσαι,
 μπορείς να με ρωτάς.  Θα είμαι κι εγώ εκεί για να βοηθάω!

 Πριν  και μετά  το κείμενο  θα δούμε 
κάποιους εννοιολογικούς χάρτες! 

Ο κοινός πολίτης  της αρχαιότητας  τρέφονταν  με χυλό
από δημητριακά  ή όσπρια,  πίτα άζυμου ψωμιού
 και λαχανικά.  Για να δώσουν γεύση  στη
μονότονη αυτή δίαιτα, πρόσθεταν  στα φαγητά μια σάλτσα 
την οποία ονόμαζαν «γάρο» και τη χρησιμοποιούσαν όπως εμείς σήμερα 
το κέτσαπ. 

2^η διδακτική παρέμβαση δ' δημοτικού :

ΜΑΘΗΜΑ :

Γλώσσα δ' δημοτικού – ενότητα 6 – Το μεγάλο μυστικό.

ΣΚΟΠΟΣ :

Να γίνει η ανάγνωση κι η κατανόηση ενός γραπτού κειμένου πιο προσιτή ,
ευχάριστη κι εύκολη για τους μαθητές.

ΣΤΟΧΟΙ :

- Να εξελίξουν τις ικανότητες ανάγνωσης ενός γραπτού κειμένου.
- Να διευρύνουν τις δεξιότητες κατανόησης ενός γραπτού κειμένου.
- Να υιοθετήσουν στρατηγικές ανάγνωσης και κατανόησης γραπτών κειμένων.
- Να βελτιώσουν την ακαδημαϊκή τους απόδοση και να μπορούν να ενταχθούν ομαλότερα στην σχολική τάξη.


ΜΕΘΟΔΟΙ :

- ✓ Μαθητοκεντρισμός: Η παρέμβαση θα έχει ως επίκεντρο τους μαθητές, με σκοπό να σταθεί αρωγός στην προσπάθεια αυτή.
- ✓ Πολυτροπικότητα: Το κείμενο προς ανάγνωση θα έχει κι εικόνες, εκτός από λέξεις-προτάσεις, κι επίσης θα υπάρχει εννοιολογικός χάρτης ή σχεδιάγραμμα.
- ✓ Ερωταποκρίσεις: Οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να ρωτήσουν-απευθυνθούν στον εκπαιδευτικό, τότε το χρειάζονται, καθώς επίσης κι ο εκπαιδευτικός θα απευθύνει κάποιες ερωτήσεις στους μαθητές.



ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ :



Θα ζητηθεί από τους μαθητές να διαβάσουν ένα κείμενο κι έπειτα θα γίνουν ερωτήσεις από τον δάσκαλο και θα διορθωθούν και θα διαβαστούν ξανά, τα σημεία που δυσκόλεψαν. Επίσης οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να απευθύνονται στον εκπαιδευτικό για οποιαδήποτε δυσκολία.

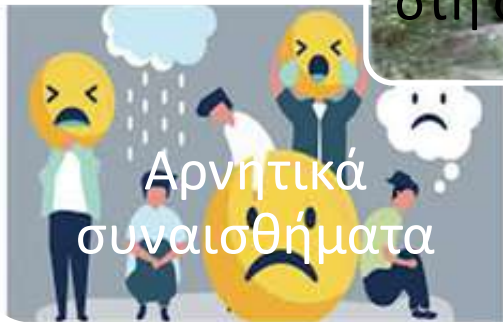
ΑΣΚΗΣΗ :

Ας διαβάσουμε  το παρακάτω κείμενο!  Όποτε δυσκολεύεσαι,

 μπορείς να με ρωτάς.  Θα είμαι κι εγώ εκεί για να βοηθάω!

 Πριν  και μετά  το κείμενο  θα δούμε

 κάποιους εννοιολογικούς χάρτες! 



Δεν ξέρω τι γινόταν παλιά, πήρε και πάλι το λόγο ο αρχηγός
 . Εγώ δε βρήκα κανένα θησαυρό. Λοιπόν, για να δούμε
 ποιος από εσάς έχει ψυχή μέσα του. Όποιο
 παλικάρι μπει στη σπηλιά, θα του δώσω τη
 σφυρίχτρα μου. Κοιταχτήκαμε όλοι μεταξύ μας αλλά κανένας
 δε σηκώθηκε από τη θέση του. Μας είχε κυριεύσει ένα
 δέος για τον τόπο και το χώρο αλλά και μια ανατριχίλα
 για το τι θα συναντούσαμε εκεί μέσα.



2^η διδακτική παρέμβαση στ' δημοτικού :

ΜΑΘΗΜΑ :

Ιστορία στ' δημοτικού – ενότητα β' – κεφάλαιο 5 – Η οικονομική ζωή

ΣΚΟΠΟΣ :

Να γίνει η ανάγνωση κι η κατανόηση ενός γραπτού κειμένου πιο προσιτή , ευχάριστη κι εύκολη για τους μαθητές.

ΣΤΟΧΟΙ :

- Να εξελίξουν τις ικανότητες ανάγνωσης ενός γραπτού κειμένου.
- Να διευρύνουν τις δεξιότητες κατανόησης ενός γραπτού κειμένου.
- Να υιοθετήσουν στρατηγικές ανάγνωσης και κατανόησης γραπτών κειμένων.
- Να βελτιώσουν την ακαδημαϊκή τους απόδοση και να μπορούν να ενταχθούν ομαλότερα στην σχολική τάξη.



ΜΕΘΟΔΟΙ :



- ✓ Μαθητοκεντρισμός: Η παρέμβαση θα έχει ως επίκεντρο τους μαθητές, με σκοπό να σταθεί αρωγός στην προσπάθεια αυτή.
- ✓ Πολυτροπικότητα: Το κείμενο προς ανάγνωση θα έχει κι εικόνες, εκτός από λέξεις-προτάσεις, κι επίσης θα υπάρχει εννοιολογικός χάρτης ή σχεδιάγραμμα.
- ✓ Ερωταποκρίσεις: Οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να ρωτήσουν-απευθυνθούν στον εκπαιδευτικό, όποτε το χρειάζονται, καθώς επίσης κι ο εκπαιδευτικός θα απευθύνει κάποιες ερωτήσεις στους μαθητές.






ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ :


Θα ζητηθεί από τους μαθητές να διαβάσουν ένα κείμενο κι έπειτα θα γίνουν ερωτήσεις από τον δάσκαλο και θα διορθωθούν και θα διαβαστούν ξανά, τα σημεία που δυσκόλεψαν. Επίσης οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να απευθύνονται στον εκπαιδευτικό για οποιαδήποτε δυσκολία.

ΑΣΚΗΣΗ :




























Ας διαβάσουμε  το παρακάτω κείμενο!  Όποτε δυσκολεύεσαι,

 μπορείς να με ρωτάς.  Θα είμαι κι εγώ εκεί για να βοηθάω!

 Πριν  και μετά  το κείμενο  θα δούμε 

κάποιους εννοιολογικούς χάρτες! 



Η οικονομία  της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας  στηριζόταν 
 κυρίως στις αγροτικές  καλλιέργειες  (σιτάρι,  κριθάρι, 
 βαμβάκι,  καπνός,  λάδι,  σταφίδα ). Οι κτηνοτρόφοι,
 είτε ζούσαν  μόνιμα σε ένα μέρος  είτε ήταν νομάδες, 
 πρόσφεραν  μαζί  με τους αγρότες  πρώτες ύλες  στη
 βιοτεχνία  για την παραγωγή  νημάτων  και υφαντών.
 Η παραγωγή  ικανοποιούσε  κυρίως τις ανάγκες  του
 σπιτιού. 



Λέξεις:



Αγρότης



= αυτός



που ασχολείται με τη γη



Κτηνοτρόφος



= αυτός



που ασχολείται με τα ζώα



Βιοτεχνία



= κτήριο



παραγωγής



υλικών



3^η διδακτική παρέμβαση δ' δημοτικού :

ΜΑΘΗΜΑ:

Γλώσσα δ' δημοτικού – ενότητα 7 – Η ελιά

ΣΚΟΠΟΣ :

Να γίνει η ανάγνωση κι η κατανόηση ενός γραπτού κειμένου πιο προσιτή , ευχάριστη κι εύκολη για τους μαθητές.

ΣΤΟΧΟΙ :

- Να εξελίξουν τις ικανότητες ανάγνωσης ενός γραπτού κειμένου.
- Να διευρύνουν τις δεξιότητες κατανόησης ενός γραπτού κειμένου.
- Να υιοθετήσουν στρατηγικές ανάγνωσης και κατανόησης γραπτών κειμένων.
- Να βελτιώσουν την ακαδημαϊκή τους απόδοση και να μπορούν να ενταχθούν ομαλότερα στην σχολική τάξη.






ΜΕΘΟΔΟΙ :


- ✓ Μαθητοκεντρισμός: Η παρέμβαση θα έχει ως επίκεντρο τους μαθητές, με σκοπό να σταθεί αρωγός στην προσπάθεια αυτή.
- ✓ Πολυτροπικότητα: Το κείμενο προς ανάγνωση θα έχει κι εικόνες, εκτός από λέξεις-προτάσεις, κι επίσης θα υπάρχει εννοιολογικός χάρτης ή σχεδιάγραμμα.
- ✓ Ερωταποκρίσεις: Οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να ρωτήσουν-απευθυνθούν στον εκπαιδευτικό, όποτε το χρειάζονται, καθώς επίσης κι ο εκπαιδευτικός θα απευθύνει κάποιες ερωτήσεις στους μαθητές.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ :

Θα ζητηθεί από τους μαθητές να διαβάσουν ένα κείμενο κι έπειτα θα γίνουν ερωτήσεις από τον δάσκαλο και θα διορθωθούν και θα διαβαστούν ξανά, τα σημεία που δυσκόλεψαν. Επίσης οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να απευθύνονται στον εκπαιδευτικό για οποιαδήποτε δυσκολία.

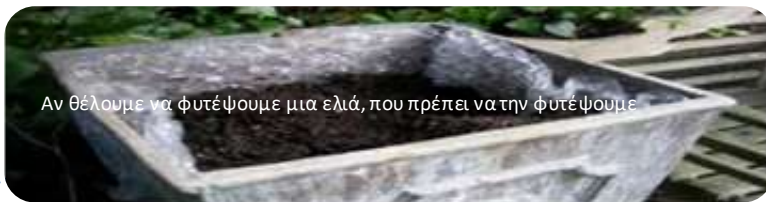
ΑΣΚΗΣΗ :

Ας διαβάσουμε  το παρακάτω κείμενο!  Όποτε δυσκολεύεσαι,  μπορείς να με ρωτάς.  Θα είμαι κι εγώ εκεί για να βοηθάω! 

Πριν  και μετά  το κείμενο  θα δούμε  κάποιους
ενοιολογικούς χάρτες! 



Είμαι  του ήλιου  θυγατέρα 
η πιο απ' όλες χαϊδευτή, 
χρόνια  η αγάπη  του πατέρα 
σ' αυτόν τον κόσμο  με κρατεί. 
Όσο να γείρω  νεκρωμένη,
αυτόν  το μάτι  μου ζητεί. 
Είμαι  η ελιά  η τιμημένη!




Αν θέλουμε να φυτέψουμε μια ελιά, που πρέπει να την φυτέψουμε



το ποίημα;



Λέξεις : 

Θυγατέρα = κόρη 

3^η διδακτική παρέμβαση στ' δημοτικού :

ΜΑΘΗΜΑ :

Ιστορία στ' δημοτικού – ενότητα γ' – κεφάλαιο 1 – Η φιλική εταιρία

ΣΚΟΠΟΣ :

Να γίνει η ανάγνωση κι η κατανόηση ενός γραπτού κειμένου πιο προσιτή , ευχάριστη κι εύκολη για τους μαθητές.

ΣΤΟΧΟΙ :

- Να εξελίξουν τις ικανότητες ανάγνωσης ενός γραπτού κειμένου.
- Να διευρύνουν τις δεξιότητες κατανόησης ενός γραπτού κειμένου.

- Να υιοθετήσουν στρατηγικές ανάγνωσης και κατανόησης γραπτών κειμένων.
- Να βελτιώσουν την ακαδημαϊκή τους απόδοση και να μπορούν να ενταχθούν ομαλότερα στην σχολική τάξη.



ΜΕΘΟΔΟΙ :



- ✓ Μαθητοκεντρισμός: Η παρέμβαση θα έχει ως επίκεντρο τους μαθητές, με σκοπό να σταθεί αρωγός στην προσπάθεια αυτή.
- ✓ Πολυτροπικότητα: Το κείμενο προς ανάγνωση θα έχει κι εικόνες, εκτός από λέξεις-προτάσεις, κι επίσης θα υπάρχει εννοιολογικός χάρτης ή σχεδιάγραμμα.
- ✓ Ερωταποκρίσεις: Οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να ρωτήσουν-απευθυνθούν στον εκπαιδευτικό , όποτε το χρειάζονται, καθώς επίσης κι ο εκπαιδευτικός θα απευθύνει κάποιες ερωτήσεις στους μαθητές.






ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ :


Θα ζητηθεί από τους μαθητές να διαβάσουν ένα κείμενο κι έπειτα θα γίνουν ερωτήσεις από τον δάσκαλο και θα διορθωθούν και θα διαβαστούν ξανά , τα σημεία που δυσκόλεψαν. Επίσης οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να απευθύνονται στον εκπαιδευτικό για οποιαδήποτε δυσκολία.

ΑΣΚΗΣΗ :

Ας διαβάσουμε  το παρακάτω κείμενο!  Όποτε δυσκολεύεσαι,

 μπορείς να με ρωτάς.  Θα είμαι κι εγώ εκεί για να βοηθάω!

 Πριν  και μετά  το κείμενο  θα δούμε 

κάποιους εννοιολογικούς χάρτες! 




















Ελληνική
επανάσταση



Τί ξέρετε για
αυτήν ;



Πόσο
σημαντική
είναι για εμάς
σήμερα ;

Η Μεγάλη Επανάσταση του 1821  αποτελεί  την κορυφαία 
προσπάθεια  των Ελλήνων  να αποκτήσουν  την ελευθερία
τους.  Παρά τις δυσκολίες και τα προβλήματα,  εσωτερικά και
εξωτερικά,  η Επανάσταση  πέτυχε τελικώς το στόχο της.  Μέσα
σε σχετικά σύντομο  διάστημα,  ως το 1830, η Ελλάδα κέρδισε 
την ανεξαρτησία  της έστω και με περιορισμένα  σύνορα.  Η
ελεύθερη εθνική ζωή ξεκίνησε και τέθηκαν νέοι εθνικοί στόχοι.



Πόσο διήρκησε η επανάσταση;



Σε τί αποσκοπούσε;



Πέτυχε τον στόχο της;



Για ποιό πράγμα μιλάει το κείμενο;

Λέξεις :

Αποσκοπώ = στοχεύω

Ανεξαρτησία = ελευθερία

Εθνικός = του κράτους

4^η διδακτική παρέμβαση δ' δημοτικού :

ΜΑΘΗΜΑ :

Γλώσσα δ' δημοτικού – ενότητα 8 – Χριστός γεννάται

ΣΚΟΠΟΣ :

Να γίνει η ανάγνωση κι η κατανόηση ενός γραπτού κειμένου πιο προσιτή , ευχάριστη κι εύκολη για τους μαθητές.

ΣΤΟΧΟΙ :

- Να εξελίξουν τις ικανότητες ανάγνωσης ενός γραπτού κειμένου.
- Να διευρύνουν τις δεξιότητες κατανόησης ενός γραπτού κειμένου.
- Να υιοθετήσουν στρατηγικές ανάγνωσης και κατανόησης γραπτών κειμένων.
- Να βελτιώσουν την ακαδημαϊκή τους απόδοση και να μπορούν να ενταχθούν ομαλότερα στην σχολική τάξη.





ΜΕΘΟΔΟΙ :

- ✓ Μαθητοκεντρισμός: Η παρέμβαση θα έχει ως επίκεντρο τους μαθητές, με σκοπό να σταθεί αρωγός στην προσπάθεια αυτή.
- ✓ Πολυτροπικότητα: Το κείμενο προς ανάγνωση θα έχει κι εικόνες, εκτός από λέξεις-προτάσεις, κι επίσης θα υπάρχει εννοιολογικός χάρτης ή σχεδιάγραμμα.
- ✓ Ερωταποκρίσεις: Οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να ρωτήσουν-απευθυνθούν στον εκπαιδευτικό, όποτε το χρειάζονται, καθώς επίσης κι ο εκπαιδευτικός θα απευθύνει κάποιες ερωτήσεις στους μαθητές.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ :



Θα ζητηθεί από τους μαθητές να διαβάσουν ένα κείμενο κι έπειτα θα γίνουν ερωτήσεις από τον δάσκαλο και θα διορθωθούν και θα διαβαστούν ξανά, τα σημεία που δυσκόλεψαν. Επίσης οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να απευθύνονται στον εκπαιδευτικό για οποιαδήποτε δυσκολία.

ΑΣΚΗΣΗ :

Ας διαβάσουμε  το παρακάτω κείμενο!  Όποτε δυσκολεύεσαι,  μπορείς να με ρωτάς.  Θα είμαι κι εγώ εκεί για να βοηθάω!

 Πριν  και μετά  το κείμενο  θα δούμε 
 κάποιους εννοιολογικούς χάρτες! 





Αυτή είναι η πρώτη  χριστουγεννιάτικη κάρτα  που διατέθηκε ποτέ στο
 εμπόριο.  Το έτος  κατασκευής της;  Αρκετά μακρινό
 από την εποχή μας,  μάλλον το 1843! Πρόκειται για ένα έργο
 του Βρετανού  ζωγράφου  Τζον Χόρσλεϊ. Σχεδιάστηκε 
 για το φίλο  του, σερ Χένρι Κολ και δεν  έχει σχέση  με τις


σημερινές  κάρτες  όπου συνήθως είναι αποτυπωμένες  οι
 μορφές του Θείου Βρέφους,  του Αϊ-Βασίλη  ή κάποιο χιονισμένο τοπίο.




Λέξεις : 

Διαθέτω = δίνω 

Εμπόριο = αγορές και πωλήσεις 

Μορφή = πρόσωπο 

4^η διδακτική παρέμβαση στ' δημοτικού :

ΜΑΘΗΜΑ :

Γλώσσα (ανθολόγιο) στ' δημοτικού – ενότητα στ' – κεφάλαιο 1 – Αίσωπος, οι ψαράδες που έπιασαν μια πέτρα

ΣΚΟΠΟΣ :

Να γίνει η ανάγνωση κι η κατανόηση ενός γραπτού κειμένου πιο προσιτή , ευχάριστη κι εύκολη για τους μαθητές.

ΣΤΟΧΟΙ :

- Να εξελίξουν τις ικανότητες ανάγνωσης ενός γραπτού κειμένου.
- Να διευρύνουν τις δεξιότητες κατανόησης ενός γραπτού κειμένου.
- Να υιοθετήσουν στρατηγικές ανάγνωσης και κατανόησης γραπτών κειμένων.
- Να βελτιώσουν την ακαδημαϊκή τους απόδοση και να μπορούν να ενταχθούν ομαλότερα στην σχολική τάξη.











ΜΕΘΟΔΟΙ :

- ✓ Μαθητοκεντρισμός: Η παρέμβαση θα έχει ως επίκεντρο τους μαθητές, με σκοπό να σταθεί αρωγός στην προσπάθεια αυτή.
- ✓ Πολυτροπικότητα: Το κείμενο προς ανάγνωση θα έχει κι εικόνες, εκτός από λέξεις-προτάσεις, κι επίσης θα υπάρχει εννοιολογικός χάρτης ή σχεδιάγραμμα.
- ✓ Ερωταποκρίσεις: Οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να ρωτήσουν-απευθυνθούν στον εκπαιδευτικό , όποτε το χρειάζονται, καθώς επίσης κι ο εκπαιδευτικός θα απευθύνει κάποιες ερωτήσεις στους μαθητές.










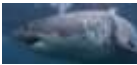







ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ :


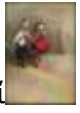










Θα ζητηθεί από τους μαθητές να διαβάσουν ένα κείμενο κι έπειτα θα γίνουν ερωτήσεις από τον δάσκαλο και θα διορθωθούν και θα διαβαστούν ξανά , τα σημεία που δυσκόλεψαν. Επίσης οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να απευθύνονται στον εκπαιδευτικό για οποιαδήποτε δυσκολία.

ΑΣΚΗΣΗ :

Ας διαβάσουμε  το παρακάτω κείμενο!  Όταν δυσκολεύεσαι,
 μπορείς να με ρωτάς,  Θα είμαι κι εγώ εκεί για να βοηθάω!
 Πριν  και μετά  το κείμενο  θα δούμε 
κάποιους εννοιολογικούς χάρτες! 




Μερικοί  ψαράδες  τραβούσαν τα δίχτυα  καθώς τα 'νιωθαν
 βαριά,  χείρονταν  και χόρευαν  πιστεύοντας 
πως έπιασαν  μεγάλα ψάρια.  Τραβώντας όμως τα δίχτυα 
στην ακτή,  βρήκαν λίγα ψάρια,  αλλά γεμάτα από πέτρες 
και άλλα αντικείμενα,  και στενοχωρήθηκαν  πολύ, όχι  τόσο για

το συμβάν,  όσο γιατί είχαν φανταστεί  το αντίθετο.  Και ένας γέρος  απ' αυτούς είπε:  «Για σταματάτε,  βρε παιδιά. Φαίνεται πως η λύπη  είναι αδελφή  της χαράς.  Αφού χαρήκαμε  αρχικά τόσο, έπρεπε κατόπιν να νιώσουμε  και κάποια λύπη». 



Λέξεις : 

Μύθος = παραμύθι 

Διαδραματίζομαι = συμβαίνω 

Συμβάν = γεγονός 

5^η διδακτική παρέμβαση δ' δημοτικού :

ΜΑΘΗΜΑ :

Γλώσσα δ' δημοτικού – ενότητα 13 – Όλου του κόσμου τα παιδιά

ΣΚΟΠΟΣ :

Να γίνει η ανάγνωση κι η κατανόηση ενός γραπτού κειμένου πιο προσιτή , ευχάριστη κι εύκολη για τους μαθητές.

ΣΤΟΧΟΙ :

- Να εξελίξουν τις ικανότητες ανάγνωσης ενός γραπτού κειμένου.
- Να διευρύνουν τις δεξιότητες κατανόησης ενός γραπτού κειμένου.
- Να υιοθετήσουν στρατηγικές ανάγνωσης και κατανόησης γραπτών κειμένων.
- Να βελτιώσουν την ακαδημαϊκή τους απόδοση και να μπορούν να ενταχθούν ομαλότερα στην σχολική τάξη.

ΜΕΘΟΔΟΙ :





- ✓ Μαθητοκεντρισμός: Η παρέμβαση θα έχει ως επίκεντρο τους μαθητές, με σκοπό να σταθεί αρωγός στην προσπάθεια αυτή.
- ✓ Πολυτροπικότητα: Το κείμενο προς ανάγνωση θα έχει κι εικόνες, εκτός από λέξεις-προτάσεις, κι επίσης θα υπάρχει εννοιολογικός χάρτης ή σχεδιάγραμμα.
- ✓ Ερωταποκρίσεις: Οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να ρωτήσουν-απευθυνθούν στον εκπαιδευτικό , όποτε το χρειάζονται, καθώς επίσης κι ο εκπαιδευτικός θα απευθύνει κάποιες ερωτήσεις στους μαθητές.







ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ :

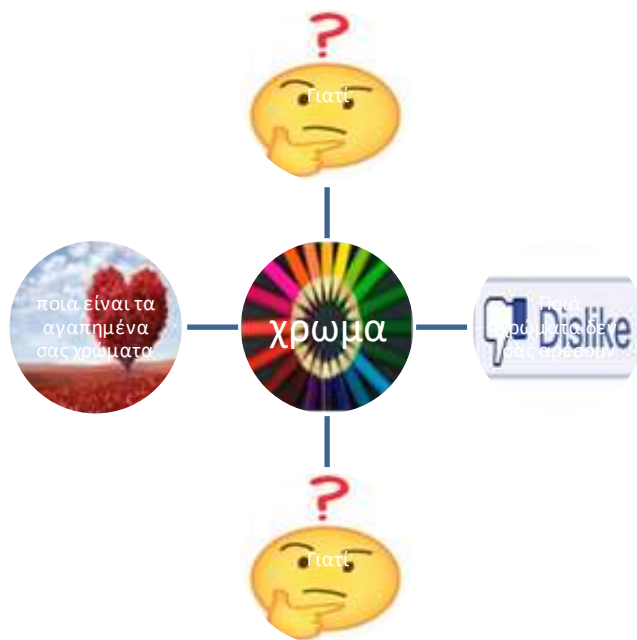
Θα ζητηθεί από τους μαθητές να διαβάσουν ένα κείμενο κι έπειτα θα γίνουν ερωτήσεις από τον δάσκαλο και θα διορθωθούν και θα διαβαστούν ξανά , τα

σημεία που δυσκόλεψαν. Επίσης οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να απευθύνονται στον εκπαιδευτικό για οποιαδήποτε δυσκολία.

ΑΣΚΗΣΗ :

Ας διαβάσουμε  το παρακάτω κείμενο!  Όποτε δυσκολεύεσαι,  μπορείς να με ρωτάς.  Θα είμαι κι εγώ εκεί για να βοηθάω!






 Πριν  και μετά  το κείμενο  θα δούμε  κάποιους εννοιολογικούς χάρτες! 



Κίτρινο,  μαύρο  ή μελαμψό 


έχω  ένα  χρώμα  και τι μ' αυτό; 


Μήπως  και τ' άνθη  τα ευωδιαστά, 

χρώμα  ένα  έχουν  και μια  θωριά; 



Λέξεις : 

Ευδιαστά = αυτά που μυρίζουν 

Θωριά = εξωτερική εμφάνιση 

5^η διδακτική παρέμβαση στ' δημοτικού :

ΜΑΘΗΜΑ :

Φυσικά στ' δημοτικού – κεφάλαιο 5 – Ζώα

ΣΚΟΠΟΣ :

Να γίνει η ανάγνωση κι η κατανόηση ενός γραπτού κειμένου πιο προσιτή , ευχάριστη κι εύκολη για τους μαθητές.

ΣΤΟΧΟΙ :

- Να εξελίξουν τις ικανότητες ανάγνωσης ενός γραπτού κειμένου.
- Να διευρύνουν τις δεξιότητες κατανόησης ενός γραπτού κειμένου.
- Να υιοθετήσουν στρατηγικές ανάγνωσης και κατανόησης γραπτών κειμένων.
- Να βελτιώσουν την ακαδημαϊκή τους απόδοση και να μπορούν να ενταχθούν ομαλότερα στην σχολική τάξη.











ΜΕΘΟΔΟΙ :

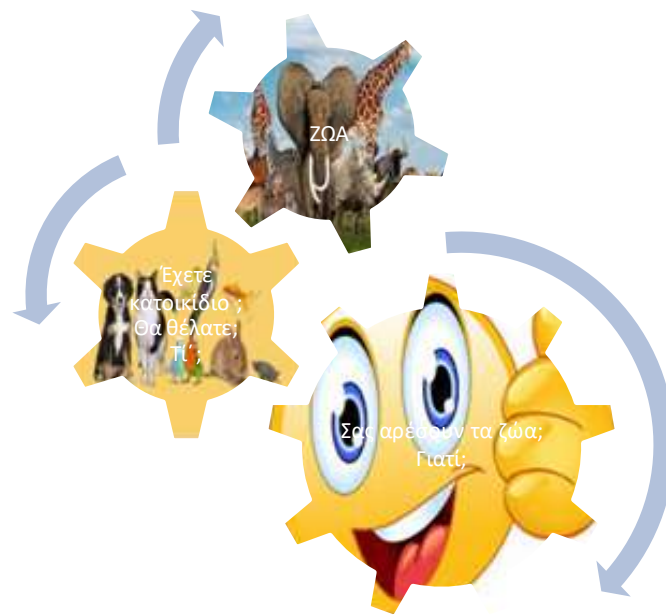
- ✓ Μαθητοκεντρισμός: Η παρέμβαση θα έχει ως επίκεντρο τους μαθητές, με σκοπό να σταθεί αρωγός στην προσπάθεια αυτή.
- ✓ Πολυτροπικότητα: Το κείμενο προς ανάγνωση θα έχει κι εικόνες, εκτός από λέξεις-προτάσεις, κι επίσης θα υπάρχει εννοιολογικός χάρτης ή σχεδιάγραμμα.
- ✓ Ερωταποκρίσεις: Οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να ρωτήσουν-απευθυνθούν στον εκπαιδευτικό , όποτε το χρειάζονται, καθώς επίσης κι ο εκπαιδευτικός θα απευθύνει κάποιες ερωτήσεις στους μαθητές.











ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ :

Θα ζητηθεί από τους μαθητές να διαβάσουν ένα κείμενο κι έπειτα θα γίνουν ερωτήσεις από τον δάσκαλο και θα διορθωθούν και θα διαβαστούν ξανά , τα σημεία που δυσκόλεψαν. Επίσης οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να απευθύνονται στον εκπαιδευτικό για οποιαδήποτε δυσκολία.

ΑΣΚΗΣΗ :

Ας διαβάσουμε  το παρακάτω κείμενο!  Όποτε δυσκολεύεσαι,
 μπορείς να με ρωτάς.  Θα είμαι κι εγώ εκεί για να βοηθάω!
 Πριν  και μετά  το κείμενο  θα δούμε 
κάποιους εννοιολογικούς χάρτες! 



Ζώα  ζουν  σε κάθε φυσικό περιβάλλον,  στην ξηρά, 
στο νερό, στον αέρα.  Επιβιώνουν  ακόμη και σε περιοχές με ακραίες
συνθήκες,  στην έρημο,  στους πόλους,  στα βάθη των
ωκεανών. 



Λέξεις :



Συνθήκη : κάτι που είναι αληθινό



6^η διδακτική παρέμβαση δ' δημοτικού :

ΜΑΘΗΜΑ :

Ιστορία δ' δημοτικού – Κεφάλαιο 9 – Τα γράμματα

ΣΚΟΠΟΣ :

Να γίνει η ανάγνωση κι η κατανόηση ενός γραπτού κειμένου πιο προσιτή , ευχάριστη κι εύκολη για τους μαθητές.

ΣΤΟΧΟΙ :

- Να εξελίξουν τις ικανότητες ανάγνωσης ενός γραπτού κειμένου.
- Να διευρύνουν τις δεξιότητες κατανόησης ενός γραπτού κειμένου.
- Να υιοθετήσουν στρατηγικές ανάγνωσης και κατανόησης γραπτών κειμένων.

- Να βελτιώσουν την ακαδημαϊκή τους απόδοση και να μπορούν να ενταχθούν ομαλότερα στην σχολική τάξη.



ΜΕΘΟΔΟΙ :



- ✓ Μαθητοκεντρισμός: Η παρέμβαση θα έχει ως επίκεντρο τους μαθητές, με σκοπό να σταθεί αρωγός στην προσπάθεια αυτή.
- ✓ Πολυτροπικότητα: Το κείμενο προς ανάγνωση θα έχει κι εικόνες, εκτός από λέξεις-προτάσεις, κι επίσης θα υπάρχει εννοιολογικός χάρτης ή σχεδιάγραμμα.
- ✓ Ερωταποκρίσεις: Οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να ρωτήσουν-απευθυνθούν στον εκπαιδευτικό , όποτε το χρειάζονται, καθώς επίσης κι ο εκπαιδευτικός θα απευθύνει κάποιες ερωτήσεις στους μαθητές.






ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ :


Θα ζητηθεί από τους μαθητές να διαβάσουν ένα κείμενο κι έπειτα θα γίνουν ερωτήσεις από τον δάσκαλο και θα διορθωθούν και θα διαβαστούν ξανά , τα σημεία που δυσκόλεψαν. Επίσης οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να απευθύνονται στον εκπαιδευτικό για οποιαδήποτε δυσκολία.

ΑΣΚΗΣΗ :





















Ας διαβάσουμε  το παρακάτω κείμενο!  Όποτε δυσκολεύεσαι,

 μπορείς να με ρωτάς.  Θα είμαι κι εγώ εκεί για να βοηθάω!

 Πριν  και μετά  το κείμενο  θα δούμε 

κάποιους εννοιολογικούς χάρτες! 



Ο αγώνας  που έκαναν  οι άνθρωποι  για να τα βγάλουν πέρα
 με τις καθημερινές ανάγκες  τους οδήγησε σε πολλές σκέψεις.  Κάποιοι
 άρχισαν να ασχολούνται  με θέματα  που δεν μπορούσαν οι ίδιοι
 να εξηγήσουν . Προσπαθούσαν  κυρίως να καταλάβουν
 πώς έγινε  ο κόσμος . Αυτοί ήταν οι φιλόσοφοι.  Άλλοι
 θέλησαν  να γράψουν  για τα περασμένα , για να μην
 ξεχαστούν.  Με αυτό τον τρόπο σιγά σιγά άρχισε να δημιουργείται 
 και η Ιστορία 



Λέξεις :



Ιστορία = παρελθόν



Φιλοσοφία = θεωρίες εννοιών και πραγμάτων



Υφίσταμαι = υπάρχω



6^η διδακτική παρέμβαση στ' δημοτικού :

ΜΑΘΗΜΑ :

Εικαστικά ε' και στ' δημοτικού – ενότητα δ – κεφάλαιο 1 – Ρεαλισμός

ΣΚΟΠΟΣ :

Να γίνει η ανάγνωση κι η κατανόηση ενός γραπτού κειμένου πιο προσιτή , ευχάριστη κι εύκολη για τους μαθητές.

ΣΤΟΧΟΙ :

- Να εξελίξουν τις ικανότητες ανάγνωσης ενός γραπτού κειμένου.
- Να διευρύνουν τις δεξιότητες κατανόησης ενός γραπτού κειμένου.
- Να υιοθετήσουν στρατηγικές ανάγνωσης και κατανόησης γραπτών κειμένων.
- Να βελτιώσουν την ακαδημαϊκή τους απόδοση και να μπορούν να ενταχθούν ομαλότερα στην σχολική τάξη.



ΜΕΘΟΔΟΙ :



- ✓ Μαθητοκεντρισμός: Η παρέμβαση θα έχει ως επίκεντρο τους μαθητές, με σκοπό να σταθεί αρωγός στην προσπάθεια αυτή.
- ✓ Πολυτροπικότητα: Το κείμενο προς ανάγνωση θα έχει κι εικόνες, εκτός από λέξεις-προτάσεις, κι επίσης θα υπάρχει εννοιολογικός χάρτης ή σχεδιάγραμμα.
- ✓ Ερωταποκρίσεις: Οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να ρωτήσουν-απευθυνθούν στον εκπαιδευτικό, όποτε το χρειάζονται, καθώς επίσης κι ο εκπαιδευτικός θα απευθύνει κάποιες ερωτήσεις στους μαθητές.






ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ :


Θα ζητηθεί από τους μαθητές να διαβάσουν ένα κείμενο κι έπειτα θα γίνουν ερωτήσεις από τον δάσκαλο και θα διορθωθούν και θα διαβαστούν ξανά, τα σημεία που δυσκόλεψαν. Επίσης οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να απευθύνονται στον εκπαιδευτικό για οποιαδήποτε δυσκολία.

ΑΣΚΗΣΗ :





Ας διαβάσουμε  το παρακάτω κείμενο!  Όποτε δυσκολεύεσαι,







 μπορείς να με ρωτάς.  Θα είμαι κι εγώ εκεί για να βοηθάω!

 Πριν  και μετά  το κείμενο  θα δούμε 

κάποιους εννοιολογικούς χάρτες! 






Το κίνημα  του ρεαλισμού  απέδωσε εικαστικά  την
 καθημερινή ζωή  των απλών ανθρώπων. 

Το κίνημα  του εξπρεσιονισμού  με τις παραμορφώσεις  και τα
 έντονα χρώματα  εκφράζει  συναισθήματα. 



Λέξεις : 

Κίνημα  = προσπάθεια  για κάτι καινούργιο 

Παραμόρφωση  = αλλαγή  μορφής 

7^η διδακτική παρέμβαση δ' δημοτικού :

ΜΑΘΗΜΑ :

Ιστορία δ' δημοτικού – κεφάλαιο 7 – Οι δεσμοί που ένωναν τους Έλληνες

ΣΚΟΠΟΣ :

Να γίνει η ανάγνωση κι η κατανόηση ενός γραπτού κειμένου πιο προσιτή , ευχάριστη κι εύκολη για τους μαθητές.

ΣΤΟΧΟΙ :

- Να εξελίξουν τις ικανότητες ανάγνωσης ενός γραπτού κειμένου.
- Να διευρύνουν τις δεξιότητες κατανόησης ενός γραπτού κειμένου.
- Να υιοθετήσουν στρατηγικές ανάγνωσης και κατανόησης γραπτών κειμένων.
- Να βελτιώσουν την ακαδημαϊκή τους απόδοση και να μπορούν να ενταχθούν ομαλότερα στην σχολική τάξη.



ΜΕΘΟΔΟΙ :



- ✓ Μαθητοκεντρισμός: Η παρέμβαση θα έχει ως επίκεντρο τους μαθητές, με σκοπό να σταθεί αρωγός στην προσπάθεια αυτή.
- ✓ Πολυτροπικότητα: Το κείμενο προς ανάγνωση θα έχει κι εικόνες, εκτός από λέξεις-προτάσεις, κι επίσης θα υπάρχει εννοιολογικός χάρτης ή σχεδιάγραμμα.
- ✓ Ερωταποκρίσεις: Οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να ρωτήσουν-απευθυνθούν στον εκπαιδευτικό, όποτε το χρειάζονται, καθώς επίσης κι ο εκπαιδευτικός θα απευθύνει κάποιες ερωτήσεις στους μαθητές.





ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ :



Θα ζητηθεί από τους μαθητές να διαβάσουν ένα κείμενο κι έπειτα θα γίνουν ερωτήσεις από τον δάσκαλο και θα διορθωθούν και θα διαβαστούν ξανά, τα σημεία που δυσκόλεψαν. Επίσης οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να απευθύνονται στον εκπαιδευτικό για οποιαδήποτε δυσκολία.

ΑΣΚΗΣΗ :




Ας διαβάσουμε  το παρακάτω κείμενο!  Όποτε δυσκολεύεσαι,




 μπορείς να με ρωτάς.  Θα είμαι κι εγώ εκεί για να βοηθάω!




 Πριν  και μετά  το κείμενο  θα δούμε




 κάποιους εννοιολογικούς χάρτες! 






Οι αρχαίοι Έλληνες  τιμούσαν  ιδιαίτερα τους Ολυμπιονίκες. 

Όταν γύριζαν  στην πατρίδα τους,  έμπαιναν μέσα στην πόλη 

όχι  από την κύρια πύλη,  αλλά από ένα άνοιγμα  που γινόταν


 στο τείχος . Μ' αυτό τον τρόπο οι πολίτες  πίστευαν  ότι

σε περίπτωση κινδύνου  το κενό  θα το κάλυπτε  με το στήθος

του ο αθλητής. 



Λέξεις : 

Πατρίδα = χώρα καταγωγής 

7^η διδακτική παρέμβαση στ' δημοτικού :

ΜΑΘΗΜΑ :

Γεωγραφία στ' δημοτικού – κεφάλαιο 8 – Ωκεανοί και θάλασσες

ΣΚΟΠΟΣ :

Να γίνει η ανάγνωση κι η κατανόηση ενός γραπτού κειμένου πιο προσιτή , ευχάριστη κι εύκολη για τους μαθητές.

ΣΤΟΧΟΙ :

- Να εξελίξουν τις ικανότητες ανάγνωσης ενός γραπτού κειμένου.

- Να διευρύνουν τις δεξιότητες κατανόησης ενός γραπτού κειμένου.
- Να υιοθετήσουν στρατηγικές ανάγνωσης και κατανόησης γραπτών κειμένων.
- Να βελτιώσουν την ακαδημαϊκή τους απόδοση και να μπορούν να ενταχθούν ομαλότερα στην σχολική τάξη.



ΜΕΘΟΔΟΙ :



- ✓ Μαθητοκεντρισμός: Η παρέμβαση θα έχει ως επίκεντρο τους μαθητές, με σκοπό να σταθεί αρωγός στην προσπάθεια αυτή.
- ✓ Πολυτροπικότητα: Το κείμενο προς ανάγνωση θα έχει κι εικόνες, εκτός από λέξεις-προτάσεις, κι επίσης θα υπάρχει εννοιολογικός χάρτης ή σχεδιάγραμμα.
- ✓ Ερωταποκρίσεις: Οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να ρωτήσουν-απευθυνθούν στον εκπαιδευτικό, όποτε το χρειάζονται, καθώς επίσης κι ο εκπαιδευτικός θα απευθύνει κάποιες ερωτήσεις στους μαθητές.






ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ :


Θα ζητηθεί από τους μαθητές να διαβάσουν ένα κείμενο κι έπειτα θα γίνουν ερωτήσεις από τον δάσκαλο και θα διορθωθούν και θα διαβαστούν ξανά, τα σημεία που δυσκόλεψαν. Επίσης οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να απευθύνονται στον εκπαιδευτικό για οποιαδήποτε δυσκολία.

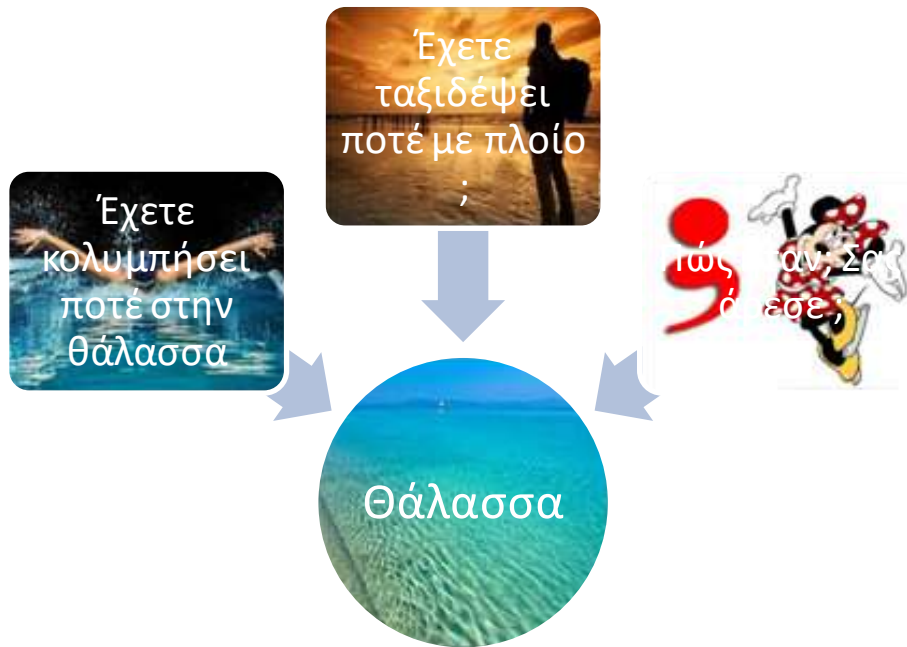
ΑΣΚΗΣΗ :

Ας διαβάσουμε  το παρακάτω κείμενο!  Όποτε δυσκολεύεσαι,

 μπορείς να με ρωτάς.  Θα είμαι κι εγώ εκεί για να βοηθάω!

 Πριν  και μετά  το κείμενο  θα δούμε 

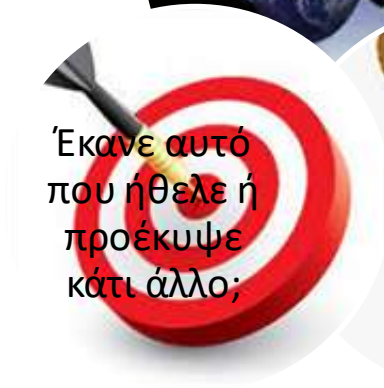
κάποιους εννοιολογικούς χάρτες! 



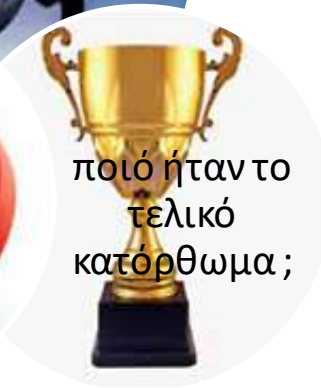
Ο Πορτογάλος  θαλασσοπόρος  Μαγγελάνος  ξεκίνησε το ταξίδι  του από την Ισπανία,  για να φθάσει  στα νησιά  των μπαχαρικών,  αλλά έφθασε  τελικά στις Φιλιπίνες,  όπου και σκοτώθηκε. Τα πλοία  του συνέχισαν δυτικά και έφθασαν  πάλι στην Ισπανία,  ολοκληρώνοντας  τον πρώτο περίπλου της Γης. 



Τι προσπάθησε
να κάνει ο
Μαγγελάνος;



Έκανε αυτό
που ήθελε ή
προέκυψε
κάτι άλλο;



ποιό ήταν το
τελικό
κατόρθωμα;

Λέξεις :



Περίπλους = γύρος



Προκύπτω = συμβαίνω



Κατόρθωμα = επιτυχία



Φύλλα εργασίας :

Εδώ να σημειωθεί πως κάθε ένα φύλλο εργασίας αντιστοιχεί σε μία παρέμβαση. Κάθε φύλλο εργασίας έχει τον ίδιο αριθμό με την παρέμβαση στην οποία ανήκει (π.χ. 1^ο φύλλο εργασίας δ' δημοτικού – 1^η διδακτική παρέμβαση δ' δημοτικού) κι αποτελεί πρόσθετες ασκήσεις για την περαιτέρω εξάσκηση κι εξοικείωση των μαθητών με την ανάγνωση. Γενικά το φύλλο εργασίας ενδείκνυται απόλυτα για εφαρμογή στην διδασκαλία της ανάγνωσης, αλλά και στην εκμάθησή της. Τα φύλλα εργασίας λοιπόν είναι τα εξής :

1^ο φύλλο εργασίας δ' δημοτικού :

Ας κάνουμε τώρα μερικές ακόμα ασκήσεις !!!

Όνοματεπώνυμο μαθητή :

Φύλλο :

Ηλικία :

Τάξη :

Περιοχή :

Ημερομηνία :

Άσκηση 1 :

Θα ήθελα να μου διαβάσεις τις παρακάτω δισύλλαβες λέξεις . Αν δυσκολεύεσαι σε κάποια , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Ζω
- 2) Λίγο
- 3) Πριν
- 4) Έργο
- 5) Έχω
- 6) Όπως
- 7) Όλος

Άσκηση 2 :

Ας διαβάσουμε τώρα πιο μεγάλες λέξεις . Αν δυσκολευτείς , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Πολιτικός
- 2) Αντίπαλος
- 3) Αλλαγή
- 4) Χωρίζω
- 5) Πλούσιος
- 6) Φτωχός
- 7) Αποφασίζω

Άσκηση 3 :

Ας δούμε κάτι διαφορετικό Θα ήθελα σε κάθε στήλη να μου διαβάσεις τις λέξεις που υπάρχουν και να μου πεις ποια δεν ταιριάζει . Αν δυσκολευτείς , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη στήλη .

- 1) Βουλή-συνέλευση-συζήτηση-πουν
- 2) Στρατηγός-βουλευτής-αρχηγός-πρόεδρος
- 3) Ζήτημα-πρόβλημα-θέμα-πέτρινος
- 4) Περιοχή-μέρος-θέση-αρχή

Άσκηση 4 :

Ας διαβάσουμε τώρα μερικές προτάσεις . Αν δυσκολευτείς σε κάποια , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις , με όποιον τρόπο θέλεις εσύ , τι καταλαβαίνεις ;

- 1) Ο Κλεισθένης υλοποιεί την δημοκρατία.
- 2) Λέω την γνώμη μου.
- 3) Ο Πεισίστρατος επιτρέπει τον γυρισμό των αντιπάλων του.
- 4) Οι κάτοικοι ψηφίζουν τους νόμους της πόλης.

1^ο φύλλο εργασίας στ' δημοτικού :

Ας κάνουμε τώρα μερικές ακόμα ασκήσεις !!!

Ονοματεπώνυμο μαθητή :

Φύλλο :

Ηλικία :

Τάξη :

Περιοχή :

Ημερομηνία :

Άσκηση 1 :

Θα ήθελα να μου διαβάσεις τις παρακάτω δισύλλαβες λέξεις . Αν δυσκολεύεσαι σε κάποια , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Κοινός
- 2) Χυλός
- 3) Ψωμί
- 4) Σάλτσα
- 5) Δίνω
- 6) Κρασί
- 7) Ξύδι
- 8) Μικρός
- 9) κολιός

Άσκηση 2 :

Ας διαβάσουμε τώρα πιο μεγάλες λέξεις . Αν δυσκολευτείς , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) δίαιτα
- 2) άζυμος
- 3) λαχανικό
- 4) όσπριο
- 5) φαγητό
- 6) χρησιμοποιώ
- 7) ονομάζω
- 8) μετέπειτα

Άσκηση 3 :

Ας δούμε κάτι διαφορετικό Θα ήθελα σε κάθε στήλη να μου διαβάσεις τις λέξεις που υπάρχουν και να μου πεις ποια δεν ταιριάζει . Αν δυσκολευτείς , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη στήλη .

- 1) κρασί-ξύδι-εντόσθια-γίνουν
- 2) ψάρι-κολιός-μαϊντανός-ήλιος
- 3) κουζίνα-ανακατεύω-μπλέντερ-απομίμηση
- 4) αφήνω-δίνω-φτιάχνω-παντού

Άσκηση 4 :

Ας διαβάσουμε τώρα μερικές προτάσεις . Αν δυσκολευτείς σε κάποια , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις , με όποιον τρόπο θέλεις εσύ , τι καταλαβαίνεις ;

- 1) Ο Γιώργος τρώει ψάρι.
- 2) Μου αρέσουν πολύ τα δημητριακά.
- 3) Στο φαγητό ρίχνω συνήθως λίγο αλάτι.
- 4) Ανακατεύω με μυρωδικά κι ελαιόλαδο.

2^ο φύλλο εργασίας δ' δημοτικού :

Ας κάνουμε τώρα μερικές ακόμα ασκήσεις !!!

Ονοματεπώνυμο μαθητή :

Φύλλο :

Ηλικία :

Τάξη :

Περιοχή :

Ημερομηνία :

Άσκηση 1 :

Θα ήθελα να μου διαβάσεις τις παρακάτω δισύλλαβες λέξεις . Αν δυσκολεύεσαι σε κάποια , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Ξέρω
- 2) Παλιά
- 3) Πάλι
- 4) Λόγος
- 5) Βρίσκω
- 6) Βλέπω
- 7) Ψυχή
- 8) Δέος
- 9) Θέση

Άσκηση 2 :

Ας διαβάσουμε τώρα πιο μεγάλες λέξεις . Αν δυσκολευτείς , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Θησαυρός
- 2) Παλικάρι
- 3) Σφυρίχτρα
- 4) Κοιτάζω
- 5) Κανένας
- 6) Συναντώ
- 7) Σηκώνομαι
- 8) Ανατριχίλα
- 9) Κυριεύω

Άσκηση 3 :

Ας δούμε κάτι διαφορετικό Θα ήθελα σε κάθε στήλη να μου διαβάσεις τις λέξεις που υπάρχουν και να μου πεις ποια δεν ταιριάζει . Αν δυσκολευτείς , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη στήλη .

- 1) Δέος-φόβος-ανατριχίλα-βουνό
- 2) Λέω-εκφράζομαι-μιλάω-σπηλιά
- 3) Κοιτάζω-βλέπω-παρατηρώ-κυριεύω
- 4) Παλιά-τώρα-μετά-δεν

Άσκηση 4 :

Ας διαβάσουμε τώρα μερικές προτάσεις . Αν δυσκολευτείς σε κάποια , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις , με όποιον τρόπο θέλεις εσύ , τι καταλαβαίνεις ;

- 1) Ο αρχηγός προτείνει να μπούμε στην σπηλιά.
- 2) Πρέπει να έχεις ψυχή μέσα σου για να εισέλθεις.
- 3) Μας έχει κυριεύσει ο φόβος και το δέος.
- 4) Δεν πιστεύω ότι θα βρούμε θησαυρό εκείμέσα.

2^ο φύλλο εργασίας στ' δημοτικού :

Ας κάνουμε τώρα μερικές ακόμα ασκήσεις !!!

Ονοματεπώνυμο μαθητή :

Φύλλο :

Ηλικία :

Τάξη :

Περιοχή :

Ημερομηνία :

Άσκηση 1 :

Θα ήθελα να μου διαβάσεις τις παρακάτω δισύλλαβες λέξεις . Αν δυσκολεύεσαι σε κάποια , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Καπνός
- 2) Λάδι
- 3) Μέρος
- 4) Μαζί
- 5) Ζω
- 6) Είτε
- 7) Ύλη
- 8) Σπίτι

Άσκηση 2 :

Ας διαβάσουμε τώρα πιο μεγάλες λέξεις . Αν δυσκολευτείς , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Ύφασμα
- 2) Παραγωγή
- 3) Ικανοποιώ
- 4) Κτηνοτρόφος
- 5) Βαμβάκι
- 6) Βιοτεχνία
- 7) Αγρότης
- 8) Σιτάρι
- 9) Κριθάρι
- 10) Καλλιέργεια

Άσκηση 3 :

Ας δούμε κάτι διαφορετικό Θα ήθελα σε κάθε στήλη να μου διαβάσεις τις λέξεις που υπάρχουν και να μου πεις ποια δεν ταιριάζει . Αν δυσκολευτείς , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη στήλη .

- 1) Βαμβάκι-σταφίδα-λάδι-νομάς
- 2) Στηρίζω-υποστηρίζω-βοηθώ-οικονομία
- 3) Ανάγκες-επιθυμίες-προτεραιότητες-πολυτέλεια
- 4) Κτηνοτρόφος-αγρότης-γεωργός-αυτοκρατορία

Άσκηση 4 :

Ας διαβάσουμε τώρα μερικές προτάσεις . Αν δυσκολευτείς σε κάποια , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις , με όποιον τρόπο θέλεις εσύ , τι καταλαβαίνεις ;

- 1) Η οικονομία στηρίζεται στην παραγωγή.
- 2) Οι Οθωμανοί καλλιεργούσαν γεωργικά προϊόντα.
- 3) Οι κτηνοτρόφοι προσφέρουν πρώτες ύλες στις βιοτεχνίες.
- 4) Οι βιοτεχνίες παράγουν διάφορα πράγματα, όπως νήματα κι υφάσματα.

3^ο φύλλο εργασίας δ' δημοτικού :

Ας κάνουμε τώρα μερικές ακόμα ασκήσεις !!!

Ονοματεπώνυμο μαθητή :

Φύλλο :

Ηλικία :

Τάξη :

Περιοχή :

Ημερομηνία :

Άσκηση 1 :

Θα ήθελα να μου διαβάσεις τις παρακάτω δισύλλαβες λέξεις . Αν δυσκολεύεσαι σε κάποια , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Ήλιος
- 2) Κόρη
- 3) Είμαι
- 4) Όλος
- 5) Χρόνος
- 6) Κόσμο
- 7) Κρατώ

Άσκηση 2 :

Ας διαβάσουμε τώρα πιο μεγάλες λέξεις . Αν δυσκολευτείς , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Θυγατέρα
- 2) Χαϊδευτός
- 3) Αγάπη
- 4) Πατέρας
- 5) Μητέρα
- 6) Τιμημένος

Άσκηση 3 :

Ας δούμε κάτι διαφορετικό Θα ήθελα σε κάθε στήλη να μου διαβάσεις τις λέξεις που υπάρχουν και να μου πεις ποια δεν ταιριάζει . Αν δυσκολευτείς , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη στήλη .

- 1) Μάτι-αυτί-στόμα-γέρνω
- 2) Τιμημένος-αγαπητός-Χαϊδευτός-μισητός
- 3) Πατέρας-μητέρα-αδελφός-χρόνια
- 4) Ήλιος-ακτίνες-φώς-νύχτα

Άσκηση 4 :

Ας διαβάσουμε τώρα μερικές προτάσεις . Αν δυσκολευτείς σε κάποια , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις , με όποιον τρόπο θέλεις εσύ , τι καταλαβαίνεις ;

- 1) Οι ακτίνες του ήλιου βοηθούν τα φυτά να μεγαλώσουν.
- 2) Η ελιά μας δίνει πολύτιμο λάδι.

- 3) Η αγάπη του πατέρα σε αυτόν τον κόσμο την κρατεί.
- 4) Τα μάτια της κοιτάζουν συνέχεια τον ήλιο.

3^ο φύλλο εργασίας στ' δημοτικού :

Ας κάνουμε τώρα μερικές ακόμα ασκήσεις !!!

Ονοματεπώνυμο μαθητή :

Φύλλο :

Ηλικία :

Τάξη :

Περιοχή :

Ημερομηνία :

Άσκηση 1 :

Θα ήθελα να μου διαβάσεις τις παρακάτω δισύλλαβες λέξεις . Αν δυσκολεύεσαι σε κάποια , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Παρά
- 2) Στόχος
- 3) Ήταν
- 4) Μέσα
- 5) Νέος
- 6) Θέτω

Άσκηση 2 :

Ας διαβάσουμε τώρα πιο μεγάλες λέξεις . Αν δυσκολευτείς , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Επανάσταση
- 2) Κορυφαίος
- 3) Προσπάθεια
- 4) Αποτελώ

- 5) Αποκτώ
- 6) Πετυχαίνω
- 7) Τελικά
- 8) Ανεξαρτησία
- 9) Ελευθερία
- 10) Σύντομο
- 11) Σχετικά
- 12) Διάστημα
- 13) Κερδίζω
- 14) Πρόβλημα
- 15) Εσωτερικό
- 16) Εξωτερικό
- 17) Περιορισμένος
- 18) σύνορο

Άσκηση 3 :

Ας δούμε κάτι διαφορετικό Θα ήθελα σε κάθε στήλη να μου διαβάσεις τις λέξεις που υπάρχουν και να μου πεις ποια δεν ταιριάζει . Αν δυσκολευτείς , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη στήλη .

- 1) Ελευθερία-ανεξαρτησία-δημοκρατία-γυρίζω
- 2) Κερδίζω-πετυχαίνω-καταφέρνω-διαβάζω
- 3) Δυσκολία-πρόβλημα-ανησυχία-εσωτερικός
- 4) Χρόνος-διάστημα-καφός-περιορισμένος

Άσκηση 4 :

Ας διαβάσουμε τώρα μερικές προτάσεις . Αν δυσκολευτείς σε κάποια , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις , με όποιον τρόπο θέλεις εσύ , τι καταλαβαίνεις ;

- 1) Η Ελλάδα κερδίζει την ανεξαρτησία της.
- 2) Τα σύνορα ήταν περιορισμένα.
- 3) Η επανάσταση πέτυχε τον στόχο της.
- 4) Τότε υπήρχαν πολλά προβλήματα, εσωτερικά κι εξωτερικά.

4^ο φύλλο εργασίας δ' δημοτικού :

Ας κάνουμε τώρα μερικές ακόμα ασκήσεις !!!

Ονοματεπώνυμο μαθητή :

Φύλλο :

Ηλικία :

Τάξη :

Περιοχή :

Ημερομηνία :

Άσκηση 1 :

Θα ήθελα να μου διαβάσεις τις παρακάτω δισύλλαβες λέξεις . Αν δυσκολεύεσαι σε κάποια , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Πρώτος
- 2) Κάρτα
- 3) Ποτέ
- 4) Έτος
- 5) Έργο
- 6) Φίλος
- 7) Έχω
- 8) Σχέση
- 9) Μορφή
- 10) Θείο
- 11) Βρέφος

Άσκηση 2 :

Ας διαβάσουμε τώρα πιο μεγάλες λέξεις . Αν δυσκολευτείς , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Χριστουγεννιάτικος
- 2) Διατίθεται
- 3) Εμπόριο
- 4) Πρόκειται
- 5) Ζωγράφος
- 6) Σχεδιάζω
- 7) Σημερινός
- 8) Αποτυπώνω

9) Χιονισμένος

Άσκηση 3 :

Ας δούμε κάτι διαφορετικό Θα ήθελα σε κάθε στήλη να μου διαβάσεις τις λέξεις που υπάρχουν και να μου πεις ποια δεν ταιριάζει . Αν δυσκολευτείς , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη στήλη .

- 1) Κατασκευή-σχεδιασμός-υλοποίηση-κάρτα
- 2) Εμπόριο-αγορά-παζάρι-διατίθεται
- 3) Έργο-κατασκευή-εργασία-φίλος
- 4) Εποχή-έτος-χρονιά-μάλλον

Άσκηση 4 :

Ας διαβάσουμε τώρα μερικές προτάσεις . Αν δυσκολευτείς σε κάποια , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις , με όποιον τρόπο θέλεις εσύ , τι καταλαβαίνεις ;

- 1) Κατασκευάζω την κάρτα για έναν φίλο μου.
- 2) Ήταν πολύ μακρινό από το σήμερα.
- 3) Ο καλλιτέχνης ζωγράφισε την κάρτα με το Θείο Βρέφος και τον Αι- Βασίλη.
- 4) Κάνω σκι σε ένα χιονισμένο τοπίο.

4^ο φύλλο εργασίας στ' δημοτικού :

Ας κάνουμε τώρα μερικές ακόμα ασκήσεις !!!

Ονοματεπώνυμο μαθητή :

Φύλλο :

Ηλικία :

Τάξη :

Περιοχή :

Ημερομηνία :

Άσκηση 1 :

Θα ήθελα να μου διαβάσεις τις παρακάτω δισύλλαβες λέξεις . Αν δυσκολεύεσαι σε κάποια , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Ψαράς
- 2) Δίχτυ
- 3) Πιάνω
- 4) Ψάρι
- 5) Ακτή
- 6) Λίγος
- 7) Πέτρα
- 8) Άλλος
- 9) Πολύ
- 10) Συμβάν

Άσκηση 2 :

Ας διαβάσουμε τώρα πιο μεγάλες λέξεις . Αν δυσκολευτείς , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) πιστεύω
- 2) χαίρομαι
- 3) χορεύω
- 4) μεγάλος
- 5) γεμάτος
- 6) αντικείμενο
- 7) στενοχωριέμαι
- 8) φαντάζομαι
- 9) αντίθετο
- 10) σταματάω

Άσκηση 3 :

Ας δούμε κάτι διαφορετικό Θα ήθελα σε κάθε στήλη να μου διαβάσεις τις λέξεις που υπάρχουν και να μου πεις ποια δεν ταιριάζει . Αν δυσκολευτείς , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη στήλη .

- 1) πιστεύω-σκέφτομαι-φαντάζομαι-μαζί
- 2) ψάρι-γριβάδι-κολιός-χωρίς

- 3) ψαράς-καΐκι-δίχτυ-χιονόνερο
- 4) χορεύω-τραγουδάω-χαίρομαι-πενθώ

Άσκηση 4 :

Ας διαβάσουμε τώρα μερικές προτάσεις . Αν δυσκολευτείς σε κάποια , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις , με όποιον τρόπο θέλεις εσύ , τι καταλαβαίνεις ;

- 1) Χαρά και λύπη πηγαίνουν μαζί.
- 2) Τη μια στιγμή είμαι λυπημένος και την άλλη χαίρομαι και τραγουδάω.
- 3) Πηγαίνω στην λίμνη για ψάρεμα.
- 4) Είχα πάρα πολύ καλή ψαριά σήμερα.

5^ο φύλλο εργασίας δ' δημοτικού :

Ας κάνουμε τώρα μερικές ακόμα ασκήσεις !!!

Ονοματεπώνυμο μαθητή :

Φύλλο :

Ηλικία :

Τάξη :

Περιοχή :

Ημερομηνία :

Άσκηση 1 :

Θα ήθελα να μου διαβάσεις τις παρακάτω δισύλλαβες λέξεις . Αν δυσκολεύεσαι σε κάποια , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Μαύρο
- 2) Χρώμα
- 3) Άνθος
- 4) Μήπως
- 5) Θωριά
- 6) Αυτό
- 7) Ένα
- 8) Έχω

Άσκηση 2 :

Ας διαβάσουμε τώρα πιο μεγάλες λέξεις . Αν δυσκολευτείς , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Κίτρινο
- 2) Μελαμψό
- 3) Ευωδιαστός
- 4) Μυρίζω
- 5) Λουλούδι
- 6) Ανθόκηπος
- 7) Χρωματίζω

Άσκηση 3 :

Ας δούμε κάτι διαφορετικό Θα ήθελα σε κάθε στήλη να μου διαβάσεις τις λέξεις που υπάρχουν και να μου πεις ποια δεν ταιριάζει . Αν δυσκολευτείς , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη στήλη .

- 1) Ζωγραφίζω-χρωματίζω-βάφω-κήπος
- 2) Άνθος-λουλούδι-φυτό-υπάρχω
- 3) Κίτρινος-κόκκινος-πράσινος-μεγάλος
- 4) Μυρίζω-ευωδιάζω-οσμίζομαι-ακούω

Άσκηση 4 :

Ας διαβάσουμε τώρα μερικές προτάσεις . Αν δυσκολευτείς σε κάποια , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις , με όποιον τρόπο θέλεις εσύ , τι καταλαβαίνεις ;

- 1) Ο κήπος μας είναι γεμάτος με λουλούδια.
- 2) Δεν πρέπει να πετάμε σκουπίδια στο γρασίδι.
- 3) Τι χρώμα έχουν τα τριαντάφυλλα;
- 4) Στον Γιώργο αρέσει να φυτεύει δέντρα.

5^ο φύλλο εργασίας στ' δημοτικού :

Ας κάνουμε τώρα μερικές ακόμα ασκήσεις !!!

Όνοματεπώνυμο μαθητή :

Φύλλο :

Ηλικία :

Τάξη :

Περιοχή :

Ημερομηνία :

Άσκηση 1 :

Θα ήθελα να μου διαβάσεις τις παρακάτω δισύλλαβες λέξεις . Αν δυσκολεύεσαι σε κάποια , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Ζώο
- 2) Ζω
- 3) Κάθε
- 4) Ξηρά
- 5) Νερό
- 6) Πόλος
- 7) Βάθος

Άσκηση 2 :

Ας διαβάσουμε τώρα πιο μεγάλες λέξεις . Αν δυσκολευτείς , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Φυσικό
- 2) Περιβάλλον
- 3) Επιβιώνω
- 4) Ακόμη
- 5) Περιοχή
- 6) Ακραίος
- 7) Συνθήκη
- 8) Έρημος
- 9) Ωκεανός

Άσκηση 3 :

Ας δούμε κάτι διαφορετικό Θα ήθελα σε κάθε στήλη να μου διαβάσεις τις λέξεις που υπάρχουν και να μου πεις ποια δεν ταιριάζει . Αν δυσκολευτείς , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη στήλη .

- 1) Νερό-ξηρά-αέρας-εδώ
- 2) Έρημος-ωκεανός-πόλος-εκεί
- 3) Περιοχή-μέρος-τόπος-παίρνω
- 4) Ζώα-φυτά-δέντρα-επιβίωση

Άσκηση 4 :

Ας διαβάσουμε τώρα μερικές προτάσεις . Αν δυσκολευτείς σε κάποια , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις , με όποιον τρόπο θέλεις εσύ , τι καταλαβαίνεις ;

- 1) Στους καρχαρίες αρέσει να κολυμπάνε στους ωκεανούς.
- 2) Η έρημος είναι πάρα πολύ ζεστή.
- 3) Για κατοικίδιο έχω έναν σκύλο.
- 4) Οι πιγκουίνοι ζουν στον βόρειο πόλο.

6^ο φύλλο εργασίας δ' δημοτικού :

Ας κάνουμε τώρα μερικές ακόμα ασκήσεις !!!

Ονοματεπώνυμο μαθητή :

Φύλλο :

Ηλικία :

Τάξη :

Περιοχή :

Ημερομηνία :

Άσκηση 1 :

Θα ήθελα να μου διαβάσεις τις παρακάτω δισύλλαβες λέξεις . Αν δυσκολεύεσαι σε κάποια , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Κάνω
- 2) Βγάζω
- 3) Σκέψη
- 4) Ίδιος
- 5) Τρόπος
- 6) Κόσμος
- 7) Θέμα

Άσκηση 2 :

Ας διαβάσουμε τώρα πιο μεγάλες λέξεις . Αν δυσκολευτείς , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Αγώνας
- 2) Άνθρωπος
- 3) Καθημερινός
- 4) Αρχίζω
- 5) Ασχολούμαι
- 6) Εξηγώ
- 7) Προσπαθώ
- 8) Φιλόσοφος
- 9) Περασμένα
- 10) Δημιουργώ
- 11) Ιστορία

Άσκηση 3 :

Ας δούμε κάτι διαφορετικό Θα ήθελα σε κάθε στήλη να μου διαβάσεις τις λέξεις που υπάρχουν και να μου πεις ποια δεν ταιριάζει . Αν δυσκολευτείς , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη στήλη .

- 1) Παλαιά-περασμένα-αρχαία-μελλοντικά
- 2) Ασχολούμαι-καταπιάνομαι-εργάζομαι-ξεχασμένα
- 3) Φιλοσοφία-ιστορία-μαθηματικά-κόσμος
- 4) Αγώνας-προσπάθεια-κόπος-χαλαρότητα

Άσκηση 4 :

Ας διαβάσουμε τώρα μερικές προτάσεις . Αν δυσκολευτείς σε κάποια , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις , με όποιον τρόπο θέλεις εσύ , τι καταλαβαίνεις ;

- 1) Οι άνθρωποι αναζητούν τα πάντα.
- 2) Ο καθημερινός αγώνας, τους έκανε να σκεφτούν.
- 3) Μου αρέσει να διαβάζω ιστορία.
- 4) Προσπαθώ να μάθω πως έγινε ο κόσμος.

6^ο φύλλο εργασίας στ' δημοτικού :

Ας κάνουμε τώρα μερικές ακόμα ασκήσεις !!!

Ονοματεπώνυμο μαθητή :

Φύλλο :

Ηλικία :

Τάξη :

Περιοχή :

Ημερομηνία :

Άσκηση 1 :

Θα ήθελα να μου διαβάσεις τις παρακάτω δισύλλαβες λέξεις . Αν δυσκολεύεσαι σε κάποια , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Ζωή
- 2) Απλός
- 3) Απλώς
- 4) Χρώμα
- 5) ζωή

Άσκηση 2 :

Ας διαβάσουμε τώρα πιο μεγάλες λέξεις . Αν δυσκολευτείς , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) κίνημα
- 2) ρεαλισμός
- 3) εικαστικός
- 4) καθημερινός
- 5) άνθρωπος
- 6) εξπρεσιονισμός
- 7) παραμόρφωση
- 8) εκφράζω
- 9) συναίσθημα
- 10) έντονος

Άσκηση 3 :

Ας δούμε κάτι διαφορετικό Θα ήθελα σε κάθε στήλη να μου διαβάσεις τις λέξεις που υπάρχουν και να μου πεις ποια δεν ταιριάζει . Αν δυσκολευτείς , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη στήλη .

- 1) Ρεαλισμός-σουρεαλισμός-εξπρεσιονισμός-κόκκινο
- 2) Χρώμα-μπογιά-βαφή-μιλάω
- 3) Εικαστικά-καλλιτεχνικά-απεικονίζω-παράγω
- 4) Συναίσθημα-χαρά-ευτυχία-στέλνω

Άσκηση 4 :

Ας διαβάσουμε τώρα μερικές προτάσεις . Αν δυσκολευτείς σε κάποια , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις , με όποιον τρόπο θέλεις εσύ , τι καταλαβαίνεις ;

- 1) Ο ρεαλισμός ασχολείται με την καθημερινή ζωή του ανθρώπου.
- 2) Τα συναισθήματά του είναι έντονα κάποιες φορές
- 3) Δεν μπορεί να ελέγξει τον θυμό του.
- 4) Τα κινήματα που συνέβησαν τότε, επηρέασαν και τα εικαστικά και την λογοτεχνία.

7^ο φύλλο εργασίας δ' δημοτικού :

Ας κάνουμε τώρα μερικές ακόμα ασκήσεις !!!

Όνοματεπώνυμο μαθητή :

Φύλλο :

Ηλικία :

Τάξη :

Περιοχή :

Ημερομηνία :

Άσκηση 1 :

Θα ήθελα να μου διαβάσεις τις παρακάτω δισύλλαβες λέξεις . Αν δυσκολεύεσαι σε κάποια , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Τιμώ
- 2) Όταν
- 3) Μπαίνω
- 4) Μέσα
- 5) Πόλη
- 6) Πύλη
- 7) Αλλά
- 8) Τείχος
- 9) Κενό
- 10) Στήθος

Άσκηση 2 :

Ας διαβάσουμε τώρα πιο μεγάλες λέξεις . Αν δυσκολευτείς , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Πολίτης
- 2) Γίνομαι
- 3) Πατρίδα
- 4) Ολυμπιονίκης
- 5) Γυρίζω
- 6) Άνοιγμα

- 7) Περίπτωση
- 8) Αθλητής

Άσκηση 3 :

Ας δούμε κάτι διαφορετικό Θα ήθελα σε κάθε στήλη να μου διαβάσεις τις λέξεις που υπάρχουν και να μου πεις ποια δεν ταιριάζει . Αν δυσκολευτείς , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη στήλη .

- 1) Πύλη-πόρτα-θύρα-έξω
- 2) Πολίτης-κάτοικος-άνθρωπος-χωριό
- 3) Άθλημα-ποδόσφαιρο-μπάσκετ-χάντμπολ
- 4) Τείχος-κάλυψη-προστασία-αθλητής

Άσκηση 4 :

Ας διαβάσουμε τώρα μερικές προτάσεις . Αν δυσκολευτείς σε κάποια , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις , με όποιον τρόπο θέλεις εσύ , τι καταλαβαίνεις ;

- 1) Οι αρχαίοι έλληνες τιμούν τους Ολυμπιονίκες.
- 2) Γκρεμίζω τα τείχη.
- 3) Το κενό καλύπτεται από τον αθλητή.
- 4) Επιστρέφω στην πατρίδα μου.

7^ο φύλλο εργασίας στ' δημοτικού :

Ας κάνουμε τώρα μερικές ακόμα ασκήσεις !!!

Ονοματεπώνυμο μαθητή :

Φύλλο :

Ηλικία :

Τάξη :

Περιοχή :

Ημερομηνία :

Άσκηση 1 :

Θα ήθελα να μου διαβάσεις τις παρακάτω δισύλλαβες λέξεις . Αν δυσκολεύεσαι σε κάποια , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Νησί
- 2) Φθάνω
- 3) Όπου
- 4) Πλοίο
- 5) Πάλι
- 6) Πρώτος
- 7) Γη

Άσκηση 2 :

Ας διαβάσουμε τώρα πιο μεγάλες λέξεις . Αν δυσκολευτείς , συνεχίζεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις τι σημαίνουν με όποιον τρόπο εσύ θέλεις ;

- 1) Θαλασσοπόρος
- 2) Ξεκινώ
- 3) Ταξίδι
- 4) Μπαχαρικό
- 5) Τελικά
- 6) Συνεχίζω
- 7) Ολοκληρώνω
- 8) Περίπλους

Άσκηση 3 :

Ας δούμε κάτι διαφορετικό Θα ήθελα σε κάθε στήλη να μου διαβάσεις τις λέξεις που υπάρχουν και να μου πεις ποια δεν ταιριάζει . Αν δυσκολευτείς , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη στήλη .

- 1) Θάλασσα-θαλασσοπόρος-υπερωκεάνιο-βουνό
- 2) Ταξίδι-διακοπές-περιήγηση-σταφίδα
- 3) Ισπανία-Πορτογαλία-Φιλιπίνες-γράφω
- 4) Κύκλος-γύρος-περίπλους-οργανώνω

Άσκηση 4 :

Ας διαβάσουμε τώρα μερικές προτάσεις . Αν δυσκολευτείς σε κάποια , μπορείς να συνεχίσεις στην επόμενη . Μπορείς να μου πεις , με όποιον τρόπο θέλεις εσύ , τι καταλαβαίνεις ;

- 1) Θέλω να ταξιδέψω στις χώρες της Ιβηρικής χερσονήσου.
- 2) Μόλις φτάσαμε στον προορισμό μας.
- 3) Μου αρέσει να κάνω κρουαζιέρα με πλοίο.
- 4) Ο μεγαλύτερος ωκεανός είναι ο Ειρηνικός.

Ημερολόγια :

22/11/2021

1^ο ημερολόγιο παρεμβάσεων :

Σήμερα συγκεντρώθηκα εγώ μαζί με όλα τα παιδιά (και της δ' και της στ' δημοτικού) και σε κάθε τάξη έγινε η 1^η διδακτική παρέμβαση. Παρατηρήθηκε γενικά ιδιαίτερο ενδιαφέρον των παιδιών για το μάθημα κι έδειξε να τους αρέσει. Πιο συγκεκριμένα, χάρηκαν με την συζήτηση που έγινε πριν και μετά το μάθημα. Κατά την διάρκεια της ανάγνωσης, υπήρξε γενικά μια ομαλότητα. Παρατηρήθηκαν μερικές δυσκολίες, ωστόσο τις εξηγήσαμε, τις κάναμε εξάσκηση και τις βελτιώσαμε. Τα παιδιά είπαν ότι οι εικόνες τους άρεσαν και τους βοήθησαν πάρα πολύ. Επιπλέον, ιδιαίτερη ευχαρίστηση παρατηρήθηκε σε σημεία, όπου χρησιμοποιήθηκαν τα σύμβολα emoji για την οπτικοποίηση. Χαρακτηριστικά μου είπαν ότι αυτά τα βλέπουν και τα χρησιμοποιούν συνέχεια στο smartphone τους, σε εφαρμογές κοινωνικής δικτύωσης, όπως το instagram, το tik tok και το snapchat. Ακόμα, παρατηρήθηκε ιδιαίτερο ενδιαφέρον και ζήλος για το φύλλο εργασίας, καθώς εκεί υπήρξε αλληλοβοήθεια μεταξύ τους κι έκαναν επίσης έναν «διαγωνισμό» μεταξύ τους για το ποιος θα τελειώσει νωρίτερα και ποιος θα έχει τα περισσότερα σωστά. Γενικά, ήταν μια μέρα που κύλησε όμορφα κι ευχάριστα, όπως ανέφεραν τα παιδιά χαρακτηριστικά.

28/11/2021

2^ο ημερολόγιο παρεμβάσεων :

Σήμερα συγκεντρώθηκα εγώ μαζί με όλα τα παιδιά (και της δ' και της στ' δημοτικού) και σε κάθε τάξη έγινε η 2^η διδακτική παρέμβαση. Παρατηρήθηκε γενικά ιδιαίτερο ενδιαφέρον των παιδιών για το μάθημα κι έδειξε να τους αρέσει. Πιο συγκεκριμένα,

χάρηκαν με την συζήτηση που έγινε πριν και μετά το μάθημα. Κατά την διάρκεια της ανάγνωσης, υπήρξε γενικά μια ομαλότητα. Παρατηρήθηκαν μερικές δυσκολίες, ωστόσο τις εξηγήσαμε, τις κάναμε εξάσκηση και τις βελτιώσαμε. Τα παιδιά είπαν ότι οι εικόνες τους άρεσαν και τους βοήθησαν πάρα πολύ. Επιπλέον, παρατηρήθηκε ιδιαίτερο ενδιαφέρον και ζήλος για το φύλλο εργασίας, καθώς εκεί υπήρξε αλληλοβοήθεια μεταξύ τους κι έκαναν επίσης έναν «διαγωνισμό» μεταξύ τους για το ποιος θα τελειώσει νωρίτερα και ποιος θα έχει τα περισσότερα σωστά. Γενικά, ήταν μια μέρα που κύλησε όμορφα κι ευχάριστα, όπως ανέφεραν τα παιδιά χαρακτηριστικά.

04/12/2021

3^ο ημερολόγιο παρεμβάσεων :

Σήμερα συγκεντρώθηκα εγώ μαζί με όλα τα παιδιά (και της δ' και της στ' δημοτικού) και σε κάθε τάξη έγινε η 3^η διδακτική παρέμβαση. Παρατηρήθηκε γενικά ιδιαίτερο ενδιαφέρον των παιδιών για το μάθημα κι έδειξε να τους αρέσει. Πιο συγκεκριμένα, χάρηκαν με την συζήτηση που έγινε πριν και μετά το μάθημα. Κατά την διάρκεια της ανάγνωσης, υπήρξε γενικά μια ομαλότητα. Παρατηρήθηκαν μερικές δυσκολίες, ωστόσο τις εξηγήσαμε, τις κάναμε εξάσκηση και τις βελτιώσαμε. Τα παιδιά είπαν ότι οι εικόνες τους άρεσαν και τους βοήθησαν πάρα πολύ. Επιπλέον, παρατηρήθηκε ιδιαίτερο ενδιαφέρον και ζήλος για το φύλλο εργασίας, καθώς εκεί υπήρξε αλληλοβοήθεια μεταξύ τους κι έκαναν επίσης έναν «διαγωνισμό» μεταξύ τους για το ποιος θα τελειώσει νωρίτερα και ποιος θα έχει τα περισσότερα σωστά. Γενικά, ήταν μια μέρα που κύλησε όμορφα κι ευχάριστα, όπως ανέφεραν τα παιδιά χαρακτηριστικά.

10/12/2021

4^ο ημερολόγιο παρεμβάσεων :

Σήμερα συγκεντρώθηκα εγώ μαζί με όλα τα παιδιά (και της δ' και της στ' δημοτικού) και σε κάθε τάξη έγινε η 4^η διδακτική παρέμβαση. Παρατηρήθηκε γενικά ιδιαίτερο ενδιαφέρον των παιδιών για το μάθημα κι έδειξε να τους αρέσει. Πιο συγκεκριμένα, χάρηκαν με την συζήτηση που έγινε πριν και μετά το μάθημα. Κατά την διάρκεια της ανάγνωσης, υπήρξε γενικά μια ομαλότητα. Παρατηρήθηκαν μερικές δυσκολίες, ωστόσο τις εξηγήσαμε, τις κάναμε εξάσκηση και τις βελτιώσαμε. Τα παιδιά είπαν ότι οι εικόνες τους άρεσαν και τους βοήθησαν πάρα πολύ. Επιπλέον, παρατηρήθηκε ιδιαίτερο ενδιαφέρον και ζήλος για το φύλλο εργασίας, καθώς εκεί υπήρξε αλληλοβοήθεια μεταξύ τους κι έκαναν επίσης έναν «διαγωνισμό» μεταξύ τους για το ποιος θα τελειώσει νωρίτερα και ποιος θα έχει τα περισσότερα σωστά. Γενικά, ήταν μια μέρα που κύλησε όμορφα κι ευχάριστα, όπως ανέφεραν τα παιδιά χαρακτηριστικά.

16/12/2021

5^ο ημερολόγιο παρεμβάσεων :

Σήμερα συγκεντρώθηκα εγώ μαζί με όλα τα παιδιά (και της δ' και της στ' δημοτικού) και σε κάθε τάξη έγινε η 5^η διδακτική παρέμβαση. Παρατηρήθηκε γενικά ιδιαίτερο ενδιαφέρον των παιδιών για το μάθημα κι έδειξε να τους αρέσει. Πιο συγκεκριμένα, χάρηκαν με την συζήτηση που έγινε πριν και μετά το μάθημα. Κατά την διάρκεια της ανάγνωσης, υπήρξε γενικά μια ομαλότητα. Παρατηρήθηκαν μερικές δυσκολίες, ωστόσο τις εξηγήσαμε, τις κάναμε εξάσκηση και τις βελτιώσαμε. Τα παιδιά είπαν ότι οι εικόνες τους άρεσαν και τους βοήθησαν πάρα πολύ. Επιπλέον, παρατηρήθηκε ιδιαίτερο ενδιαφέρον και ζήλος για το φύλλο εργασίας, καθώς εκεί υπήρξε αλληλοβοήθεια μεταξύ τους κι έκαναν επίσης έναν «διαγωνισμό» μεταξύ τους για το ποιος θα τελειώσει νωρίτερα και ποιος θα έχει τα περισσότερα σωστά. Γενικά, ήταν μια μέρα που κύλησε όμορφα κι ευχάριστα, όπως ανέφεραν τα παιδιά χαρακτηριστικά.

22/12/2021

6^ο ημερολόγιο παρεμβάσεων :

Σήμερα συγκεντρώθηκα εγώ μαζί με όλα τα παιδιά (και της δ' και της στ' δημοτικού) και σε κάθε τάξη έγινε η 6^η διδακτική παρέμβαση. Παρατηρήθηκε γενικά ιδιαίτερο ενδιαφέρον των παιδιών για το μάθημα κι έδειξε να τους αρέσει. Πιο συγκεκριμένα, χάρηκαν με την συζήτηση που έγινε πριν και μετά το μάθημα. Κατά την διάρκεια της ανάγνωσης, υπήρξε γενικά μια ομαλότητα. Παρατηρήθηκαν μερικές δυσκολίες, ωστόσο τις εξηγήσαμε, τις κάναμε εξάσκηση και τις βελτιώσαμε. Τα παιδιά είπαν ότι οι εικόνες τους άρεσαν και τους βοήθησαν πάρα πολύ. Επιπλέον, παρατηρήθηκε ιδιαίτερο ενδιαφέρον και ζήλος για το φύλλο εργασίας, καθώς εκεί υπήρξε αλληλοβοήθεια μεταξύ τους κι έκαναν επίσης έναν «διαγωνισμό» μεταξύ τους για το ποιος θα τελειώσει νωρίτερα και ποιος θα έχει τα περισσότερα σωστά. Γενικά, ήταν μια μέρα που κύλησε όμορφα κι ευχάριστα, όπως ανέφεραν τα παιδιά χαρακτηριστικά.

28/12/2021

7^ο ημερολόγιο παρεμβάσεων :

Σήμερα συγκεντρώθηκα εγώ μαζί με όλα τα παιδιά (και της δ' και της στ' δημοτικού) και σε κάθε τάξη έγινε η 7^η διδακτική παρέμβαση. Παρατηρήθηκε γενικά ιδιαίτερο ενδιαφέρον των παιδιών για το μάθημα κι έδειξε να τους αρέσει. Πιο συγκεκριμένα, χάρηκαν με την συζήτηση που έγινε πριν και μετά το μάθημα. Κατά την διάρκεια της ανάγνωσης, υπήρξε γενικά μια ομαλότητα. Παρατηρήθηκαν μερικές δυσκολίες, ωστόσο τις εξηγήσαμε, τις κάναμε εξάσκηση και τις βελτιώσαμε. Τα παιδιά είπαν

ότι οι εικόνες τους άρεσαν και τους βοήθησαν πάρα πολύ. Επιπλέον, παρατηρήθηκε ιδιαίτερο ενδιαφέρον και ζήλος για το φύλλο εργασίας, καθώς εκεί υπήρξε αλληλοβοήθεια μεταξύ τους κι έκαναν επίσης έναν «διαγωνισμό» μεταξύ τους για το ποιος θα τελειώσει νωρίτερα και ποιος θα έχει τα περισσότερα σωστά. Γενικά, ήταν μια μέρα που κύλησε όμορφα κι ευχάριστα, όπως ανέφεραν τα παιδιά χαρακτηριστικά.

